ԱՒԵՏԱՐԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑԷ,

’ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ՛՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 32. ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՄԱՅԻՍ 4, 1889. Ն՝ 18.

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻԻՆՏԷՐԻՃԷ

	Սահիճէ
Պուբատա Նիզա՛ Եօգ	137
Վահի	137
Գուվվէ ի Թաֆիյէ	138
Րույալը Նէ՛տէն Եափըըրլը	139
Էօլիւմիւն Տէհշէթի	140
Եթուզ Պին Փէլէկքէր	140
Էլէքթրիգայա Մախսուս Մէճալըզըզէ	140
Մուհարբերաթ	140
Ի՛լանաթ	142
Շու՛անաթ ը Սէյասէյէ	143
Ագճէլէրին Ցէյ՛աթը	144

ԱՒԵՏԱՒԵՐ. Հեր հաճթա ճուռմա էրթէսի կիւնիւ ևեղը օյուռնուր։

Մեմալիք ի չահանէ վէ տիյար ը հանէպիյէ իչիւն սեվեյիյի պեր վեճնի փեշին $1^1/_2$, վէ ալթը պլըղը $^3/_4$ Մեճիտիյէ, վէ պիր ճիւսխսէի 30 փարա տըր։ Փօսթա իւմրթերի բարաճըմզա ’ա՛իւո տիր։

Ղազեթայա տէրճ իչիւն բանրիրաք Իսթանպօլոս Ամերիգան խանընտա Մր. Հ. Ս. Պարնըմ խամիճէ, ապօնէ եազըլմագ, վէ փօստայա ’ա՛իւո մեվատտ իչիւն մէքթուպ վէ ագչէ Պատ. Տօգ. ի. Ֆ. փերիպօճա կեօճտերիյմէլի տիր։

Ամերիգան Միսիօներլերի Շերքէթի Թարաֆընտան,
ՍԱՀԱԿ ԻՍԹԻՓԱՆ, Ճ. Ռ. ԿՐԻՆ։
ՄՒՒ՛ԵԼԻՓ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ։

ՊՈՒՐԱՏԱ ՆԻԶԱ՛ ԵՕԳ

Վագթըյլա պիր Մագչիալը չեմճիսա մեճլիսէ քիլիսէնին չօպանըյլա չեփիա միճաատէլեյէ Թուռթուլարագ, մէրգուման խաթըը դըրաճագ պա՛ղը սեօղլեր սեօյլեմի։ Մէճլիսէ խլթամ վերիլալքաե մէրգում էվէ կիթաի, չօպան սաաթ էվինէ կիթաի։ Ֆերսաաը սապահ զէվճէսի չեմճիսա խլթագէն, ‘‘Ճօճ, սանա նէ՞ օլսուռ, պու սապահ վէքը միւքէտտեր կեօրիւնիյօրսըն,’’ սէ՛ի։ Ճօճ զէվճէսինին պու սու՛ալընա չու վէճճէլե ճեվապ վերմի. ‘‘Ա՛ֆս, էյեր կեօրսիյիւմ բույույը կեօրսէ խաին, սէն տաֆսի միւքէտտեր օլուր խաին։ Բույամա՝ մէճլիսէ օլուպ վա՛ղըլ պա՛ղը աղըը սեօղլեր սեօյլեմիմ։ Մէրգում էվէ կիթաիյինաե պէն անը էօլիւպ սեմայա կիթամիշ տիր զանն էտերէք ճէննէթթին դաւսուրնա եագլաշըրղըմտա վա՛ղ տիչարը չըդաը, վէ պէնի իչերի ալմադ իչիւն դօլուընը ուղատտարագ չեօյլե սէտի. ‘Ճօճ, իչերի կել, պուլսա նիզա՛ եօգ. սէնի կեօրսիյիւմէ սեվինիրիմ’։’’ Շեմճիսա ’ագիվընը խաթիրհամ էթմէկք իչիւն անիտէ վա՛ղղին խաչնէսինէ կիթաի խսէ տէ, միւսաիլէյհի էօլմիւշ պուլսուռ։ Շեմճիսա պուընը կեօրտիյիւնտէ օլ գաատար աճընտը քի, իքի հաֆթա ոճնկրա քէնտիսի տաֆսի էօլսիւռ։ վագը՛ա ի մեղքիւրէյի նագվ էտէն չէօյլե տեմիշ տիր. ‘‘Էյեր չեմճիսա ճէննէթթին գաւիւսընտա վա՛ղղի կեօրէրքը անտէն ‘Ճօճ, իչերի կել, պուրաատա նիզա՛ եօգ’ տէյիւ պիր սետտա իշիտիր խսէ, պանա ասլա ’ագա՛՛իպ կեօրիւնմէյճեքը տիր։’’

ՎԱՀԻ

Անա զըղ իքի գարը տուվ գալմըչ օլարագ սեբտ ու քէտերին գարանլըգ պուլուխլարը ալթընտա օթուրմագտա իտիլեր։ կէնճ նահկահ քէնտի զէվճինէն մտհրում գալտըղընտա պիր չօճուգտա օլան սեվգ ի Թապի՛ի իլէ քէնտինի ասլա բէտտ էթմէմիչ օլան մուհիպպ վալիտէսինէ ’ալտէթ էյլէտի։

Մէրգումմ ֆիղան ու ֆէրեատ էտերէք, վալիտէսիյլէ չու Թարզ պիր միւքեալէմէյէ կիրտի. «Ա՛ֆս, անաճըղըմ, պու նէ՛ տէհշէթէննկիզ պիր սիւքիւթ տիր։ Զէվճիմ պէնտէն ալընտըղը հալտէ, պէն պունտան պէօյլէ նահսըլ հաչայտաճաղըմ։ Պանա կէօրիւնիւր քի, պէն պու ազրըյա տայանամամ։»

«Գըղըմ, գալտըրտամագ իսէն, գալտըրտաճագ նիւքիւն տաֆսի օլմայտաճագ տըր։ Շիւպհէսիզ Թէճրիպէն սէնին գուտրէթինէ կէօրէ օլաճագ տըր։ Ֆաղաթ ճէյմսի կէօրմէյիզ սեսինի իչմիմէտիյին իչիւն մի քէնտինի անտէն այրըլմըչ զանն էտէյօրսուն։ Մուհապպէթ էօլիւմիւն Թ՛սիրինի զըրմըչ տըր։ Մուհապպէթին ճիսմանի օլան հէր էնկէլի պեր Թարաֆ էտերէք սիզի ևինէ ևէքթիկէրինիզ բապթ էտե պիլիր։»

«Վալիտէ, ճէյմսին հանըմրգտա օլտըղընը զանն էտ՛րմիսին։ Կէօրիւնմէյէն պիր բուհրն հանըմտա օլտըղընա նա՛սըլ իւնանայըմ։»

«Գըղըմ, պէն պիր չարե պիւիրիմ. պի քէս օլտըղըմ էճլտէն հիւղն ու քէտէր իւզերիմէ հիւճում էտեր խսէ, պէն տօղրուճա Քրիստոսա կիտերիմ։ Տիզ չէօքէրէք. Սիզին իլէ պէրապէր իմ՛ տէյիւ էթտիյի վա՛տը Թէքէրրիւր էտերիմ։ Սօնկրա ակվիկուլուսին Քէնտիսէյէ պէրապէր օլտըղը հազիգաթը իւզերինէ ութիւնիւերիւմ։ Պապան նէրէտէ տաճխի սաքին օլսա Քրիստոսըն հանընտա օլտըղընան, վէ պէն տախի Քրիստոսըն հանընտա օլտըղըմ էճլտէն Էֆէնտիմիզ պիր նահզար իլէ իքիմիզի տախի կէօրէ պիւիր։ Քրիստոսըն իւզերինէ պագտըղընտա օլ տագիգատա հէմ պէնի հէմ սեվկիւլիմի կէօրտիյինիւ խաթըրտա կէթիրիրիմ։ Պիզի կէօրիւր, ևէքտիկերիմիզե բապթ էտէր, վէ պիզ պիր օլուրըզ։ Քրիստոսա սէճտէ էթտիյիմիզ վագթ ևէքտիկերիմիզե ’ագիբ ը նիկահ, վէ պիր գալպ իլէ ’իպատէթ էտերիզ։ Սէմատտա պէթքըրտ վէ մի՛էպէէն պիրլէչճէյիմիզե օլ գաատար իւմիտ, համտ վէ սիւրուր իլէ հաարէթ չէքերիզ քի, պէնիմ իհթիյաճիթ ը ճիամանիյէմ տօլմուչ տըր։ Պու ’ալագատան պէն ևէնի գուվվէթթ այրըլան սէվկիւլիւէրիմիզին հինէ հանըմըզտա օլուպ օլմատըղընը պիլմէյիզ։ Արամըզտաքի փէրտէնին գալգարը վագթտար օլմուչ տըր։»

«Վալիտէ, հիչ փէտերիմի կէօրմիւչմիսին։»

«ԵՒայր, ֆագաթ տօսթլարըմտան պա՛ղըտար կէօրմիչչէր տիր։ Անլերին կէօղլերի աչըզ օլատտար արթըզ հալընըզ գալմըչըզ զանն էթմէյէճէյիմիզ հագգընտա տիւչիւնմիչիմ։ 18 հաչընտա իքէն վէֆաթ էտէն սէվկիւլիւ էլիսի պիքր էտ՛րմիսին։ ’Իօմրիւնիւն սօն սէնէսինէ անըն իւզերինտէ պա՛իս ի խաւֆ օլաճագ հիչ պիր չէյ ևօգ իտի։ Մէրգումմ չիտտէթի սուրէթտէ տօղուգ ալմըչ իտի ֆագաթ վալիտէյնի պուընը նէթիճէ ի մախուֆէյի միւնթիճ օլուր պիր չէյ եէրինէ գօյմատըտար։ Ֆագաթ զըղըն կէօյիւսիւ օլ գաատար Թազեիդ օլունմագտա իտի քի, պիր կէճէ փէտերի պիր վագթ հանընտա պէքլէսի, վէ պրագտըղընտա սապահլայըն երքէն վալիտէսի պաչը ուճունա կէչտի։ Էլիս բահաթսըզ օլտըղընտան վալիտէսինէ չէօյլէ տէ՛ի. Ա՛նտաճըղըմ, էօլիւյօրուս՛ վալիտէսի Թէ՛ճաճիւպ իլէ, ‘ԵՒայր, ևավրուս, նէ՞ սէպէպտէն էօյլէ ապիւչինիւյօրսըն՛ էլիս ‘Պէնիմ պունտան ագաէմ հիչ պէօյլէ սօլուգ ալտըղըմ ևօգ՛ տէտի։ Պիր ազ սօնկրա ևինէ սօրտու, Ա՛նա, էօլիւյօր մը իմ՛ վալիտէսի ևինէ ‘ԵՒայր’ տէյիւ ճէվապ վերտի։ Մէրգումմէ զըղըրնըն իւզերինտէ էօլիւմ նիչանը կէօրմէգ իտի։ Էլիս, պանա նի՞չինէն սօրույօրսըն՛ տէտիյինտէ, զըղ ’Հէլասաքտարըմը վէ պիղտէն էվվէլ կիտէն ճիւմլէ սեվկիւլիւէրիմիզի կէօրիւյօրըմ՛ տէյերէք իւչ տագիգա սօնկրա թէօրիւմ բուհ էյլէտի։ Կէօրիւնիւր քի, Քրիստոս իլէ ’ագիղլերին բուհլարընը կէօրտիւյինտէ էօլէճէյինի անկյասը։ Պունըն իւզերինէ վէտերինտէն ’ամմասընըն զըզը Մարգարիտին էօլիւմիւ հագգընտա իչիհտիյիմ խաթըրտա կէչտի։ Մէրգումմէ էօլիւմինտէն պիր գաչ կիւն էվվէլ վալիտէսինէ չէօյլէ տէ-

տի. «Ա՛մճազատէմ Ճօն պէնի չաղըրըյօր»։ Օլ մուհիպպ միսիօներ Միսիս Հաուլէնտ կէչէն սէնէ Հինտիսթանտա էօլտիւիւնտէ էսնա ի վէֆաթընտա պունա միւմասիլ պիր չէյ վուդու՛ պուլմըշ տըր։ Մէրդումէ մախտումը Վիլհամ իլէ զէվճինին վէֆաթընտան տօլայը տէրունէն վէ զայէթլէ միւքէտտէր օլմուշ իտի։ Տէօչէյէ հաթտըղընտան պիր իլքի այ սօնկրա 'ա՛իլէսի խալգը էթրաֆընա թօփլանտըլար, ֆագաթ անլէրի թանըյամաշը։ Կէօզլէրի գափալը օլտըղընտան պիր տանա սէտասընը իչթիմէյճէքլէր զանն էթմէքտէ իտիլէր։ Անիտէ կէօզլէրի աչըլըպ մէսրուրիյէթ իլէ պիրիսինի թանըր կիպի հօգարըյա պագարադ, 'Ուիլի, Ուիլի' տէյիւ նիտա էյլէտի, վէ օլ տագիդատա սէվկիւիւիւսիւնիւն հանընա կիթտի։»

«Րիւչիւք Ճիւլիանընն տախի նինէսինի թանընմասը ճանլարընն ևէքտիկէրինի թանընմալարընընն թարզընը կէօսթէրիր։ Ջաննըմճա նինէսի Ճիւլիանընն վէլատէթինտէն էվվէլ հախօտ պիր ազ սօնկրա էօլտիւիւնտէն, մէրգումէ նինէսինի թանըյամազ իտի։ Ճիւլիա էօլիւմ սա՛աթընտա պիր չէյ կէօրիւր կիպի հօգարըյա պագըպ պիր տօսթը իսթիգպալ էտէրճէսինէ 'Նինէմ' տէյիւ նիտա էյլէտի։ Տօսթլարըմըզը կէօրմէք հագզընտա տահմիէրին էֆքեարը նէ օլուր իսէ օլսուն, ֆագաթ Բապտըմըզ պիզի զիյարէթ էթմէյի վա՛տ պուլսուրմըշ տըր։ Ջէվճիմ սօն խաթթալըզը էսնասընտա Քրիմէյի կէօրմէյօրուզ տէմէյէլիմ, զիրա Քրիտտա պիզի աչիքեար սուրէթտէ զիյարէթ էյլէր,' տէտի։»

«Վալիտէ, սահիհէն փէտէրիմ էօյլէ տէտի մի։ քելամը մէզգիւր պանա Միս Զէյզին սէօզլինիւ թէֆհիմ էթտի։ Մէրգումէնին ըէֆլիգէյելերինտէն պիրի էօլիւմ սա՛աթընտա փէք 'ազապ չէքտիյինտէն, իսթիրահաթ իւչիւն եաթագտա տէպէյէնիր իտի։ Աղրը վէ սըզըլար եիւզլիւնիւն չէքլինի պօզմուշլար իտի, ֆագաթ պու արատա նա կեահ սիմասընտա պիր իչթիզազ վէ մէսրուրիյէթ զիյասը փարլատը։ Մէրգումէ թէպտիլ ի սուբէթ էյլէտի։ Վաթիֆ Ցիսուս, սէնի կէօրիւյօրում, սէնի կէօրիւյօրում,' տէյէրէք թէսլիմ ի րուհ էյլէտի իսէ տէ, տէֆն օլընընճաճյատէյին սիմասընտա պիր չէրինլիք վարլամագտա իտի։ Մէզպուրէնին տինսիզ զէվճի պու մէնզարէյի կէօրտիւիւնտէ մազուզ օլարագ իմանա կէլտի։»

«Սէվկիւիւիւ գըզըմ, 'Պիզի կիւնահատան մա՛տա հիչ պիր չէյ Ալլահտան այրըմազ, տէյէն զաթըն տօզրուս սէօյլէմիյինէ պէն ինաընըրըմ։ Ալլահ եանրմըզտա տրը։ Անըն հուզուրը պիզի իդնա՛ էտէ՛մէզ մի։ Օ գալպիմիզին էն էյի զըսմընը քէնտիսինէ վագֆ էթմէմիզի իսթէր իսէ տէ, իհսան էթտիյի 'աթիյէլերի կերի ալմազ։ Պիզտէն էվվէլ կէօչէն սէվկիւիւիւէրիմիզ սէմատա եինէ պիզիմ տիրլեր։»

ԳՈՒԼՎԷԼ Ի ԽԱՖԻՅԷ
[պետ ի մախսուս]

2.

Կէչէն հաֆթա 'ալէմի թապի'իտէ մէվճուտ օլան գուվվէլ ի խաֆիյէտէն պահա էյլէտիք։ պու հաֆթա ինսանտա պուլունան գուվվէլ ի խաֆիյէտէն պահա էալէճէյիզ։ 'Ադլըն գուվվէլի մատաէնին գուվվէլինտէն տահա ա՛լա պիր րիւթպէյէ մախսուս տըր։ Մատաէյի հարատըպ անըն քեաֆֆէլի հարըաքաթ վէ 'ալամաթընը զապթ ու իտարէ էտէն ճիւմլէյէ գաահիր գուվվէլի նիհայէթտիզ պիր 'ապլըն գուվվէլի տիր։ Ալլահ ատէմի հարաթտըղը զէման «Մէյվէտար օլունըզ, վէ չօղալըպ զէմինի տօլտուրընըզ, վէ անա թասարրուֆ էտինիզ» պույուրմըշ տըր։ Սահիպի մէզմուր «Անա (հա՛նի ինսանա) էլլէրինէն 'ամէլի իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրիպ, հէր չէյի անըն այաղը ալթընա գօտրն» պույուրըր։ Անատօլունըն իչէրի թարաֆլարընտա սէքիզ հա օն հաչընտա օլան նիչէ չօճուզլարըն պօյունտարըդ իւզէրինէ օթուրմըշ օլարագ էօքիւզ հա ճամուալար վասըթասըյլէ սէրթ թօփրագ իւզէրինտէ չիֆթ սիւրտիւքլերինի տէֆ'աթլէ կէօրմիւչիւզ։ Էլպէթթէ մէզքիւր չօճուզլար պու իչի գուվվէ ի 'ասապիյէ վասըթասըյլէ իճրա էթմէյօրլարիտի, էյէր պիր չիֆթ ճամուա սապանը պիր ճիհէթէ, 100 պու կիպի չօճուզլար տա անը տիկէր ճիհէթէ չէքսէլէր, պիլա չիւպհէ ճամուալար զալիպ օլուր։ Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր չօճուզ տահա 'ալի մէրթէպէտէն օլան գուվվէ ի 'ապլիյէյի հա՛իզ օլտըղընտան հիւքիւմէթ էտէր։ Սէքէնէսի ազ օլան պիր մէհլէքէթտէ վահշի հայվանլար իլէ ինսանլար պիրի պիրլէրինէ զալիպ օլմազա չալըշըրլար։ Պա'զէն ինսանլար քէնտիլէրին չարփա տիւշմէնլէրինին փէնչէլէրինէ տիւչէրլէր, զիրա պիր տէֆ'ա անլէր գափլան եախօտ արալանըն փէնչէսինէ տիւչտիւքտէն սօնկրա մուգավէմէթ էտէմէզլէր։ Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր 'ապզպէթ վահշի հայվանլար մահլ ու թէլէֆ օլուրլար, վէ տիյար ինսանլարըն էլլէրինտէ զալըր։ Ա.յնի խուսուս թապի'աթըն ճանսըզ գուվվէթլերի հագզընտա տախի սահհ իտիյի իտտի'ա օլունա պիլիր։ Պոզոսըն էյամընտա ինսանլար Պահր ը Սէֆիտտէ հասլ օլան պիր զըչ ֆուրթունասընա մուգավէմէթ էթմէյէ մուգթէտիր օլմատըզլարընտան, կէմիլէր պիլ մէճպուրիյէ պահար մէվսիմինին զուհուրընա գատար լիմանլարտա պէքլէրլէր իտի։ Էլ եէվմ սէֆինէյէ հէմ հաղըն հէմ զըչըն միւթէմատիյէն սէյր ու սէֆէր էտէրլէր, վէ հէրնէ զատար պա'զը սէֆինէ զաղազէտէ օլմագտա իսէ տէ, պու'ա լէլ 'ուումում հա թա՛իֆելերին տիպգաթսըզլըզ վէ էհլիյէթսիզլիքլերինտէն հա տա սէֆինէնին ինչասընտա վաղը' օլան պիր զուսուրատան նէչ՛էթ էթմէքտէ տիր։ Տահա կէչէնլերտէ Ամէրիգա վէ Ալման հարպ սէֆինէյէրի Սամօատա զաղազէտէ վէ զարզ օլտըզլարը հալտէ, Ինկլիզ հարպ սէֆինէսի իսթիմիւզերինտէ վէ թէտարիւքլի պուլունաըղընտան, ֆուրթունայա մէյտան օգուամազա մուղթէտիր օլտու։ Ե՛նի ինսան քէնտի մա'րիֆէթ ի 'ապլիյէսի սայէսինտէ պիր ճանսըզ ֆա՛իլի —պուսնարըն գուվվէթինի, տիկէր պիրինին— տէնիզտէ պիր ֆուրթունանընն գուվվէթինէ մուգավէմէթէ գուլլանմագ իչիւն պիր ուսուլ իճատ էյլէմիչ տիր։ Ինսանընն հարաքէթ ի արզլարըն վուգու'ընը ագտէմճ թա'ինինլէ, անլէրին ֆէլաքէթլի թէ"սիրլերինտէն սագընա պիլէճէյի պիր կիւնիւն զուհուր էտիպ էթմէյէճէյինի պիլմէյիղ։ Պիզ ինսանընն թապի'աթատան տահա գուվվէթլի օլտըղընը տէյիլ, ֆագաթ տահա 'ալի պիր գուվվէթի հա՛իզ օլտըղընը, վէ օ քէնտինինին պու գուվվէթինի նէ գատար թէվսի' ու իքմալ էտէր իսէ, օլ նիհայէթտէ տիւնեագը հիւքմ ու իտարէ էտէճէյինի իտտի'ա էտէրիղ։ Պու ֆէֆհ ու զապթ 'ամէլի նէ տէրէճէլերէ գատար իլերի կէօթիւրիւլէ պիլէճէյի ճիւմլէ գուվվէթլերին մինպա'ը վէ կէրէք ինսան կէրէք թապի'աթ վասըթասըյլէ իճրա էտէճէք մէգասիտ ի մախսուսէսի օլան խէլագ ը 'ալէմին իրատէթինէ մէրպութ վէ միւթէվազըֆ տըր։

Պէնի պէչէրին էն պէօյիւք մուհասէնաթ մէ"մուլ էտէ պիլէճէյի գուվվէթ իչթէ բուհ ինսանլինին պու գուվվէթի տիր։ Էյէր 'ասրըմըզըն ատէմլերի էվվէլքի 'ասրըն ատէմլերինէ ֆաիգ իսէ, պու չէյ թապի'աթտա վուգու' պուլան պիր թէպէտտիւլտէն տէյիլ ֆագաթ ինսանտա վուգու' պուլան պիր թէպէտտիւլտէն նէչ"էթ էթմէքտէ տիր։ Բուհը ինսանլինին խայրը ֆա'այիդէթի խասաէթէն իչ ճիհէթլերտէն պիրինտէ օլուր։ (1) Գուվվէ ի իսթիքրա'իյէտէ օլուր։ Ինսան քէնտի 'ագլընը պու կիպի մէս"էլելերէ գուլլանմազլէ, թօփրաղը էն մուֆիտ սուրէթտէ զէր' էթմէնին ուսուլընը, թօփրաղըն մահսուլտարլըզընը արթըրաճագ նէ կիպի մատտէլերին վէ նասըլ ալէթլերին գուլլանըլմալարը լազըմ կէլտիրինի էօյրէնիր։ Ինսան ֆագրիգատա պիր մաքինա գուլլանմագլէ պիր ատէմէ 20 ատէմնին իչինի կէօրահիւրէ պիլմէնինն ուսուլընը, պէրրէն վէ պահրէն սէչյահաթ իչինհանկի գուվվէթլերի գուլլանաճազընը, վէ մեղքիւր գուվվէթլերէրէն էն ֆա"իտէլի սուրէթտէ իսթի'մալը իչինն նէ չէչտա հօլլար վէ սէֆինէլէր լազըմ կէլտիյինի, էպինիյէ ինչասը իչինն նէ կիպի քէրէսթէլեր գուլլանմագ, վէ անլերի հարիգտէն եախօտ չիւրիւմէքտէն նասըլ մուհաֆթագա էտէճէյինի, վէ հասըլ քէնտինինն ատվալը խարիճիյէսինինն խալրնա խըտմէթ էտէն հէվլ մատտէլերինի խսթի'մալընը էօյրէնիր։

(2) Գուվվէ ի թէ'ալիւմիյէտէ օլուր։ Հինպիր չէյ պիլմէյէրէք ֆագաթ էօյրէնմէք գուվվէթինինհա՛իզ օլարագ իչէ պաչլայան 'ագլ պաչլըճա սա՛իրլերի թարաֆլարընտան վէրիլէն մա'լիւմաթ իլէ թէտարիճէն տօլտուրըլըր։ Նալընըզագտա պէօյիւչէն պիր քիմսէ միւչահէտէ վէ միւթալա'ա գուվվէթինի հա՛իզ օլաճաղընտան, պիր չէյ էօյրէնիր իսէ տէ, անըն մա'լիւմաթը փէք մահտուտ օլուր։ 'Ուլում ու ֆիւնուն վէ թարիխին էքսէր զապիյէ վէ վազը'ալարընը, սէնայի' ի մուֆիտէյի, վէ հէր կիւնքի 'էօմրիւն րէֆահ ու սա'ատէթինէ լազըմ կէլէն չէյլերի քիթապլար, նութգլար վէ միւսահէպէթլէր վասըթասըյլէ էօյրէնիրիզ։

(3) Գուվվէ ի ալալագիյէտէ օլուր։ Մուհապպէթ, ինսանիյէթ, փաքլըք վէ քեաֆֆէ ի ֆաղիլէթլերի իճրա էթմէքլէ ինսան քէնտի հէմճինսինէ տահա պէօյիւք էյնիքտէ պուլունմըշ օլուր։ Օ նէճմիպահէ վէ միւթաղիմանէ սիյրէթէ տա՛իր քէնտի հէմճինսինէ պիր ֆիքր ու թէսավվուր պէյան էթմէքտէն սօնկրա, անըն խաթիհալը ուղրընա սա՛յ ու զայրէթ էթմէյէ անը թէչվիզ էտէր։ Էյնիքք հասատը հասըլ էթմէք իչիւն էն միւնասիպ օլան թօփտում էյլ տատմէր տիր։ Պիզ պիր էհալի արասընա էն 'ալի փէնտ ու նասիհաթ թօփտումլարընը սաչարադ իսթիհալ քի պիր սէմէրէյէ նա՛իլ օլամազ իտէք տէ, մեղքիւր էհալի արասընա օլ փէնտ ու նասիհաթլարը քէնտի սըյրէթ ու 'իպրէթլերիյլէ կէօսթէրէն վէ հալիգաթէն էյի օլան պիր զաչ ատէմլեր կէօռտէրիր իտէք, պա'զըլար անլերին էօրնէյինէ իմթիհալ էթմէյէ թէչվիզ օլունաճագլար տըր։

Վէ լաքին տիւնեագա մուճիպ ի պէրէքաթ օլուպ տա բուհ ը ինսանիտէ մէվճուտ օլան գուվվէթլերին քեաֆֆէտի գուլլանըլմամըշ վէ հալա գուլլանըլմամագտա պուլունմըշ տըր։ Ա.տար ը սալիֆէ էքսէրիյէ ճէհալէթ վէ ֆիւնուն 'ասրլարը օլմուշլար տըր։ Խրիսթիյանլըղըն զուհուրընա գատար նէհուտիլէր իսթիանա օլարագ սոյքի քեաֆֆէյէ

զավմար պաթըլ ի'թիգաա վէ ախլադսըզլըզ իչինաէ եաչամագտաա պուլուննմըչլար, վէ թա օ վագըթտան պէրու 'այնի չէյլէր ինսան ճինսինին էքսէրիյէթինէ պիր խասիսէ օլմուչ տըր։ Էն զիյատէ թէրագդը էյլէմիչ մէմլէքէթլէրտէ պիլէ նիսպէթէն փէք ազ քիմսէլէր վար տըր քի, ինսանըն խայր ու մէնֆա'աթը ուզրընա էլլերինտէն կէլէնի իճրա էթմէքտէ տիրլէր։

Գուվվէ ի ինսանիյէնին պու վէճնէ 'ատէմի խաի'մալընտան իլերի կէլէն զարար ու զիյան մուխլագ տըր։ Կէչէն հաֆթա պէյտան էյլէտիք քի, ինսան ճինսի մա'ատէն քէօմիւրիւ գուվվէթինին զայր ի միւսթա'մէլ գալմասըյլէ պիր զիյան չէքմէտի, զիրա մէզքիւր գուվվէթ պիլա թէնզիլ հրֆզ օլունտու։ Ցաագաթ պիր ինսան վէֆաթ էթախյինտէ անըն տիւնեատա իչլէմէք գուվվէթի խիթամ պուլուր։ Վադա'ա պիր ճինհէթլէ, վէֆաթ էթմիչ օլան պա'զը քիմսէլէր տիւնեատա էլ եէվմ պէր հայաթ օլան պինլէրճէ 'ատի քիմսէլէրտէն զիյատէ իճրա ի նուֆուզ էթմէքտէ տիրլէր։ Վէ լաքին 'աճէպա պուննըլէ նէ' տէմէք խաթերիզ։ Սատէճէ չուննը տէմէք խաթերիզ քի, օլ պէօյիւք քիմսէլէր պէր հայաթ օլտրգլարը զէման էլլերինին, պայլարընըն վէ զալգլէրինին էսէրլերի էօյլէ խոի քի, մէզքիւր էսէրլերին մէյվէսի հալա պագի զալմազտա տըր։ Վէֆաթլարընտան պէրու անլերին մէզարլարընտան եախօտ պէտէնլէրինտէն այրընմըչ բուհլարընտան հիչ պիր գուվվէթ նէչ"էթ էյլէմէմիչ տիր։ Վէֆաթ էթմիչ պիր քիմսէ, հաթթա էօլմիւչ պիր Նուհրըն եախօտ Նափօլէօն պիլէ օլսա, իգթիտարսըզ տըր։ Ռէնտի հէմճինսի ուզրընա պէօյիւք պիր խըտմէթտէ պուլունմազտա իգթիտարը հա"իզ օլուպ տա խըտմէթ ի մէզքիւրէյի իճրա էթմէքսիզին վէֆաթ էտէն քիմսէ, քէնտինին եէկկանէ ֆուրսաթընը զա'յ էյլէմիչ տիր։ Վէֆաթը զէմանընտա մէրգում քէնտինին պու իգթիտարընը գուլլանմազ իչիւն չէտիտ պիր արզու իզհար էտէ պիլիր իսէ տէ, արթըգ կէչմիչէ էսէֆ ֆա"իտէ էթմէզ։ Էյէր օ մէզքիւր արզուչը պիր գաչ սէնէ էվվէլ իզհար էթմիչ օլսա իտի, անըն նամը քէմալը չիւքրան իլէ տիւնեանընը վէլի ի նի'մէթլէրինտէն պիրի մագամընտա եատ օլունուր իտի. չիմտի իսէ նամ ու չանը պէլլիսիզ օլուպ ունուտուլաճագ տըր։

Պունտան մա'տա, գուվվէթէ իհթիյաճ հօգ տըր տէյիւ իտտի'ա էտէմէյիզ։ Իհթիրա' էտէ պիլէճէյիմ մուֆիտ մաքինայը պիր պաչգասը իճատ էտէ պիլիր, սա"իրլերէ թէպլիզ էտէ պիլէճէյիմ թա'լիմաթ պաչգա տուտագլարտան սուտուր էտէ պիլիր, եախօտ կէօսթէրէ պիլէճէյիմ ալոպգի 'իպրէթ պաչգա քիմսէյլերին սըյրէթլէրինտէ միչահէտէ օլունուր իտտի'ասըյլէ միւսթէսէյլի օլամամ։ Տիւնեատա պու ճինհէթլերտէ ալոզ վէ գապուլ էտէճէյի հէվի եարտըմա միւհիմճ տըր։ Ասըլ մէս"էլէ սատէճէ ճէհալէթ վէ ֆըսգ ու ֆիճուրը տէֆ' էթմէք օլմայըզ, անլերի պու 'ասրըն ատէմլերի արասընտան տէֆ' ու իղալէ էյլէմէք տիր։ Միւսթագպէլին մու'ալիմ վէ ինսան փէրվէրլերի պու կիւնիւն ինսանլարընընըն իմտատընա հէթիչէմէզլէր։ 'Ասրըմըզըն հալը վահչէթ վէ ֆըսգ ու ֆիճուրտա վէֆաթ էտէն ատէմլերի քէնտի էվլատլարընընըն տատա էյի օլան ահվալլարընտան խաթիֆատէ էյլէյէմէյէճէլլեր տիր։

Տիւնեատա էն չայանը թէ"էսիւֆ թէլէֆ գուվվէթ ի ինսանիյէնին թէլէֆի տիր։ Միւսթագպէլին էն պէօյիւք խաղհնէլերինին իսթիհսալ օլունաճաղը մա'տէնլեր 'ադլ վէ թէմայիւլաթ ը ինսանիյէ մա'տէնլերի տիրլեր։ Էն ճիտտի սուրէթտէ արզու օլունաճագ թէրագդը հէր զու'ուզուլ ինսանտտա մուֆիտ օլմագ արզուսընըն քէմալիյէթէ էրմէսի տիր։ Գուվվէթին էն միւֆիտ սուրէթտէ իսթի'մալը, ինսանըն ահ ու էնինլերին վէ կիւնահրն տէֆ' ու իղալէսի իչինն թէֆէքքիւր վէ թէսավվուր վէ մուհապպէթ էթմէք գուվվէթլերինի իսթի'մալ էթմէսի օլաճագ տըր։

Կէլէճէք հաֆթա քլինիսէտէ պուլունան գուվվէթ ի խաֆիյէտէն պահա էթմէք նիյէթինտէյիզ։

ՐՈՒՅԱԼԱՐ ՆԷ՞ՏԷՆ ԵԱՓԸԼԸՐԼԱՐ

Զէման ը գատիմաէն պէրու բուլյալար ուլյանըզ կէչիրիլէն սա'աթլարըն 'աճա"իպաթ տիւնեասը օլմուչ տըր։ Իւմիտ վէ զօրդու անլերի քէնտի գումաչլարը իչինէ տախիլ էյլէմիչլեր տիր։ Պաթըլ ի'թիգաա անլերի եագալայըպ, տա"իմա 'աքսիսի վուգուդ' պուլուր տէյիւ զանն օլունան բուլյալէրտէն, չաֆագ բուլյալարընտան, վէ մանալարըյլէ պէրապէր օլան բուլյալարտան ային վէ ըէմլէրէ մախսուս պիր քիթապ մէյտանէ կէթիրմիչ տիր։ Մա'նալարըյլէ պէրապէր կէօրիւլէն բուլյալարտան պա'զըսը եէթէր գատար թապլի'ի օլարզը հալտէ, անլերին սուրէթ ի զահիրէտէ էն զիյատէ 'էօրֆիւ օլան պիր գաչ թանէսինի պիզ զաթ 'իլմ պիր տէրէճէյէ գատար իդահ էյլէմիչ տիր։

Էլպէթթէ բուլյալար էքսէրիյէ քէնտիլէրին նէթիճէլէրինէ փէք ուզդունըզ մատատէրտէն եափըլմըչ տըրլար։ Ապէր Գրօմպլինին րիվայէթինճէ, Ցրանսըզ հիւճում ու իթթիլասը հէնկեամընտա էտինպուրկտա տիւշմէնին եաղլաչմասընա իլք 'ալամէթ օլմագ իւզրէ գալ'ատան պիր թօփ աթըլմասընա գարար վէրիլմիչ լտի։ Կէօնիւլլիւ պիր 'ասքէր օլան էֆէնտինին պիրի եաթաղընա կիրտի. բուլյասընտա մէզքիւր թօփըն ատինի իչիտիպ տըչարը չըգտը, վէ 'ասքէրլէրին եիւրիւյիւչինիւ կէօրիւպ քէնտիսի տէ անլերլէ պիրլէչտի։ Հէման պու սըրատա զէվճէսի տախի քէնտիսինինքինէ պէնկզէր պիր բուլյա կէօրմիւչ օլտրզընտան, քէմալը խավֆլէ մէրգումէ թարաֆընտան ուլյանտըրըլտը։ 'Ադնի նէվ'տէն խիւլեայա զաթէն մէյյալ օլան իքի ֆիքըրլէրտէ բուլյանըն միչէթէրէք ասլ ու էսասը մու"ախախարէն իւսթ գաթտտա օլան օտատտա պիր մաչանըն տիւշմէսի իտիյի թէպէյյիւն էյլէտտի։ Պունըն սա"իր պիր միսալը էլ իւթիւսիւնիւն քէնտի լիպասընը եագտրզը օտատտա եաթման գարըննընքի տիր։ Մէրգումէ բուլյասընտա եաթտրզը էվին եանմըզ, վէ հէվի էլպիսէսի թէլէֆ օլմուչ օլտրզընտան, գաչըզ գուրթուլմազտա զայր ի միւղթէտիր իտիյինի կէօրտիւ։ Եաթմազտան էվվէլ կիւզէլ պիր սէյյահաթնամէ միւթալա'ա էթմիչ օլան պիր էֆէնտի բուլյասընտա Գայա Տաղլարընտա հօլճուլզգ էտիյօր իտիյինի կէօրտիւ։ Մէրգումէ հօլճուլզըզ էմնասընտա իքի Մէքսիգօլզլար թարաֆընտան հիւճում օլունուպ, գահրէմանանէ պիր մուգավէմէթտէն ատնկրա էսիր ալընտը։ Անը թուխանլար անըն խապինէյէ մալիք օլտրզընա ի'թիգաա էյլէտիքլէրինտէն, խագինինինին նէրէտէ օլտրզընը պէյան էթմէսի իչիւն այագլարընը 'իւրեան էտիպ աթէչէ թուխարագ մէրգումա իչքինճէ վէրտիլէր։ Միւզթարիսանէ պիր ֆէրեատ իլէ ուլյանարագ քէչճ էյլէտի քի, քէնտինին սըճագ սու իլէ տօլու օլան չիչէսի ֆանէլա սարզըլարընը իչինտէն չըգմընը, վէ ա յագ փարմագլարընընը լաղմընտան զիյատէ զըզմասը պալատէ մէզքիւր բուլյայը կէօրմէսինէ սէպէպ օլմուչ լտի։

'Իլմի վէզա"իֆ իլ ա'զայա այինա օլան պիր Ցրանսըզ հաթտրզը վագըթ քէնտի իւզէրինտէ խայը զարիպ թէճրիպէլէր իճրա էթտիրտի։ Պու թէճրիպէլէր վիւճուտա իւզէրինտէ ճիւզ"ի հիսսիյաթատան 'իպարէթ իտի քի, սայքի տա"իմա ույույան ֆիքր իւզէրինէ 'ադա"իպ սուրէթտէ միւպալաղալը թէ"սիրլեր հասըլ էյլէտի։ Մէսէլա տուտագլարընը իւզէրինէ սիւրիւլէն պիր թիւյ եիւզէ տէչչէթլի պիր զիֆթ մագէսի գօնուլմասը հիսսինի մէյտանա կէթիրտի։ Օ տը Գօլօնըերընըն պիր չիչէսի պուրնընա թուխթուլտգտա ասնը Գահիրէտէ պուլունան պիր 'աթթար տիւքքեանընընա կէօնտէրտի։ Պօյուն իւզէրինէ պասըլան պիր չիմտիք միւմախլէյհէ չօճուգլըզըն պէմանընը վէ իսթիյար էվ խալզը տօգթօրընըն չիմտիքլէնէն եէրէ պիր եագը գօյմասընը իսթիար էյլէտի։

'Իւլուա ու ֆիւնունտան պահա էտէն մուհարրիրլէրին իգրարընճա, պիր 'նէվ' բուլյ վար տըր քի, անտէ վիւճուտա 'տրզ օլաճագ պիր 'իլէթ եախօտ ֆէլաքէթ իմա օլունուր։ Պէլքի բուլյա կէօրէն թարաֆընտան ույանըզ օլտրզը զէման տիգգամ ճէլլ էթմէյէճէք տէրէճէտտէ ճիւզ"ի օլան պիր հիսսուսմագտա օլան ֆիքր իւզէրինէ րէմմլ պիր սուրէթտէ թէ"սիր էտէր։ Պու 'նէվ'լինտահա զարիպ միսալը, պա'զը տէրէճէ պա'զը րէմզ ու 'ալամէթլէրին ֆիլան հիսսիյաթ վէ անվալա նէ վէճնէլէ մէրպուէթ պուլունտըզլարընը իզահա խըտմէթ էտէ պիլիրլէր։ Շէօյլէ քի 'ազըպէթ անլեր չէրր ու մազարրաթընը էսրար նէվ'լինտէն 'ալամէթլէրի մագամընտա զապուլ օլունուրլար։ Թապի'իյունտան օլան մէչհուր Գօնրար կէմընըր բուլյասընտա զէհրլի պիր եըլանընը քէնտինի սօլ թարաֆընտան սօգտըզընը կէօրտիւ։ Գըսսա պիր զէմանտտա, թամմ եըլանընը սօգտըզը մահալաէ պիր չիպան չըզըպ, իւչ կիւն կէչմէզտէն մուհամլէյհինն էօլիւմիւնէ սէպէպ օլտրւ։ Ռէզալիք բուլյասընտա քէնտիսինի պիր սիյահ քէտինին ըսըրտըզընը կէօրէն սա"իր պիր 'ալիմ զաթ 'այնի վէճնէլէ վէֆաթ էյլէտի։ 'Իլմի իլահիյէ տա"իր պիր չօգ մէշհուր էսէրլեր մու"էլլիֆի օլան 'ալիմ պիր ժէզուիթ, բուլյասընտա էլլինի քէնտի կէօքսիւ իւզէրլինէ գօյարագ, ազ վագըթտան էօլէճէյինի քէնտիսինէ խապէր վէրէն պիր քիմսէ կէօրտիւ։ Մուհամլէյհ բուլյայը կէօրտիւ զէման քէմալը սըհհէթ վէ 'աֆիյէթ իւզրէ իտի իսէ տէ, ազ վագըթ ասնկրա ագճիկէրէ մախսուս պիր 'իլէթէ թուխթուլուպ վէֆաթ էթտի։ 'Ալէմի մա'նատտա հէր չէյի կէօյա պիր տիւման վասըթտասըյլէ կիպի սէօնիւք վէ գարարմըշ կէօրէն պիր խանըմըն չօգ կէչմէզտէն կէօղիւնէ պիր 'իլէթ թարի օլտու քի, մէրգումէնին կէօրտիւլիւ բուլյա մէզքիւր 'իլէթէ պիր 'ալահէթ իտի։ Աատէմին պիրի բիւյասընտա քէնտիսինին տէ պիրիւքատէ թէլէֆ օլտրզը պիր եանզըն վուգուդ'ընը կէօրտիւ։ Պու բուլյանըն իւզէրինէ չօգ վագըթ կէչմէզտէն մէրգում պէյն իւթհալընա տիւչար օլտու։

Իչթէ պու վէճնէլէ 'իլմ, պիր տիւյիւնէ տա"իր պիր բուլյա կէօրմէք էօլիւմ, եախօտ բուլյատտա պիր քէտի կէօրմէք պիր տիւչմէնէ բաթթ կէլէճէյինի իչ'ար էտէր կիպի գօճար գարը մասալլարընը տէֆ' ու իղալէ էյլէմիչ իսէ տէ, բուլյա մատատէսի իւզէրինէ քէնտիսինէ մախսուս էսրար վէ տէչչէթլէր 'իլալէ էթմիչ իտիյի չիւպհէտէն միւսթագպէլի տիր։ Թա'լիմի վէ փէք հէսսաս պիր խանըմ փէք

եօրղունլըզը մուճիպ օլան պիր կիւն կէչիրմիչ իտի։ Եաթաղընա եաթար եաթմազ մէրգումէ ույուլու վէրտի, վէ անիտէ բուլասընտա սիյահ էլպիսէ կիսիլի պիր ատէմին էլինէտ զահիրէն փէք աղըր օլան պիր տէմիր թաճ թուրթարագ քէնտիսինէ եազլաչտըղընը կէօրտիւ։ Օլ իսթիյար եագըն կէլտիքճէ, մէրգումէ չօգ սէնէլէրտէն պէրու վէֆաթ էթմիչ օլան փետէրինին սիմասընը թանըրտը։ Փէտերի մէրգումէյէ չու վէճհէլ թէվհիհ ի խիթապ էյլէտի։ «Գիզըմ, միւտաէթ ի 'էօմրիւմտէ պէն պու թաճը կիյմէյէ մէճպուր օլտում։ Էօլիւմ պէնի պու եիւքտէն ազատ էյլէտի իսէ տէ, օ չիմտի սանա ինթիգալ էտիյօր։» Մէրգում թաճը գըզընըն պայընա գօյուպ թէտրիճէն կէօզտէն նիհան օլտու։ Մէրգումէ տէր հալ քէնտի այնընըն էթրաֆընտա պիր աղըրլըգ վէ սըգէթ հիսս էյլէտի։ Պունտան մա՛տա, մէրգումէնին 'ազապընըն թէզայիւտինիւ մուճիպ օլմագ իւզրէ թաճըն քէնարընըն իչ թարաֆտան սիվրի տիչլերի օլտըզը ճիհէթլէ մէրգումէնին ալընընը եարալատըլար, վէ գանլար անըն եիւզիւնէ կէօզիւնէ ագմազա պայլատը։ Մէրգումէ միւզթարիպ վէ հէյէճանլը պիր հալտէ ույգուսընտան ույանըպ տահա եարըմ սա՛աթ պիւէ ույուսմամըշ օլտըզընը պուլտու։ Ենինէ ույգույա վարտըզընտա բույա թէքրար էտիլէրէք մէրգումէ թաճը կիյմէյէ բալի օլմատըզը իչիւն փետէրի թարաֆընտան թէվպիս օլունտու։ Թէքրար ույանտըգտա մէրգումէ իչ սա՛աթ ույուսմըշ օլտըզընը պուլտու։ Ենինէ եաթաղընա կիրմէսի իւզէրինէ բույա կիւնտիւզ այտընլըզընտա թէքրար էտիլտի։ Պա՛տէհու խանըմ գալգըպ կիյինիպ գուչանտը։ Քէնտի բույասընըն ահվալընը միւթալա՛ա էտէրէք փետէրինին կէնճ իքէն ուզագ պիր մէմլէքէթտէ 'էօմր կէչիրտիյի վազըթ պիր գազատան նայլ սար՛ա 'իլլէթինէ միւպթէլա օլմուշ, վէ իւզէրինտէ պուրղույլէ քէմիյի տէլմէք 'ամէլիյաթը իթրա օլունարագ չիֆա պուլմուշ իտիյի հիքմայէսինի խաթրընա կէթիրտի։ Սա՛իր պիր գարընընըն օտույա կիրմէսի'ագապինտէ թապ'էն գուվվէ ի զաքիրէսի իւզէրինէ պու միսիլիւ պիր թէ՛սիր պրագմըշ օլան կիւզէլ բույայը նազլ էթմէյէ պայլատը։ Պու վէճհէլէ հիքմայէ էյլէրքէն, մէրգումէ պիրտէն պիրէ պաղըրըպ 'ագը պայընտան կիյմտի, վէ հագիդաթէն սար՛այա թուրթուլարագ եէրէ սէրիլտի, չու գատար վար քի, սար՛ա նէվպէթի փէք խաֆիֆ նէվ'տէն իտի։ Պիր հաֆիյա սօնկրա բույա թէքրարլանտը, վէ 'ագապինճէ սա՛իր պիր սար՛ա նէվպէթի տահա վուգու' պուլտու։ Միւնասիպ թէտավվի թաճընտա հէմ բույա հէմտէ սար՛ա հիւճումընըն վուգու'ը խիթամ պուլտու։

ԷՕԼԻՄԻՒՆ ՏԷՀՇԷԹԻ

Նէ՞ եօդ Ֆօրճմաա պալատէքի սէր լէվնա թանընտա պիր էսէր նէչր էթտիրմիչ օլան Ճոունիրա Հէնրի Պրայճ նամ զաթա Սըր Լայըն Փլէյֆէյր թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպտա տէնիլիյօր քի, «Օն նէսի սէնէտէն պէրու փարլամէնթօնըն պիր ա՛զասը սըգէթիյլէ թըպպի ինթիխապճըլարընը պէօյիւք պիր հէյ՛էթինէ վէքեալէթ էթմէք-տէ օլտըզմանա, պիրթ թապի' Ինկիլթէրրատա պուլունան էն մէչհուր տօգթօրլար իլէ միւլագաթ չէրէֆինէ նա՛իլ օլմուշտը։ Պէնտէնիլ անլերին էքսէրինէ խիթապէն, «Սիզին պիր չօգ թէճրիպէ վէ միւմարէսէնիզտէ հիչ էօլիւմտէն զօրղան պիր խասթա-յա բաութ կէլմէնիզ օլմո՛ւշ մը տըր» տէյիւ սու՛ալ էյլէտիյիմտէ, իքի իսթիհնա իլէ քեաֆֆէսի տէ «Խայր» տէյիւ ճէվապ վէրմիչլէր տիր։ Պու իսթիհնալարտան պիրի «Էօլիւմտէն զօրգան պիր խասթա կէօրտիւմ» տէյէն Սըր Պէնճամէն Պրոտինինքի, տիկէրի տէ Սըր Րօպէրթ Քրիսթիսընընքի իտի։ Միւմաիւէյ, պիր գազայա տիւչար օլան ալագադըղ կէնճ պիր գըզըն էօլիւմտէն գօրգտըզընը կէօրմիւշ իտի։ Պէնտէնիզ գըսմէն վահչի հայվանլարտան եէնիլէն իւչ զաթը թանըրմազ չէրէֆինէ մազհար օլմուշըմ տըր։ Պունլարտան պիրինճիսի պէօյիւք Աֆրիգա քեաչֆի Լիվինկսթընը իտի։ Միւմաիւէյհի արգասընտան կէչէն պիր արսլան եէրէ չարիրպ գօլունը չիյնէմէյէ պայլատը։ Լիվինկսթընն ասլա գօրգու նա աղրը հիսս էթմէտիյինէ, վէ քէնտինին եալընըզ հիսսիյաթը արսլան գօլունը եէմէյի պիթիրտիքտէն ասնկրա վիճաուտընըն սա՛իր հանկի գըսմընը եէմէյէ պայլայաճաղընը պիլմէք մէրագընտան 'իպտիրէթ իտիյինէ պէնի թէ՛մին էյլէտի։ Իքինճի միսալ չիմտի Տէվլէթ ի 'Այիյէնին Լօնտրա սէֆիրի Րիսթէմ փաչա իտի։ Պիր այը միւչարիւէյհին իւզէրինէ հիւճումէ էլինին պիր գըսմընը էյլէ գօլ վէ օմուզընըն պիր գըսմընը փարչալատը։ Բէզալիք միւմաիւէյհ աղրը վէ գօրգու հիսս էթմէտիյի, վէ լաքին այընըն քէնտի վիւճաուտընը չիյնէտիյի վագըթ փէք մէսրուրիյէթլէ խըրըլտատըզընտան զայէթլէ զաղապպանտըզը խուսուսընտա պէնիլ թէ՛մին էյլէտի։ Իւչիւնճիւ միսալ էյան Հինտիսթան նէզարէթինտէ 'այի պիր մէ՛մուրիյէթտէ պուլունան Սըր Էտվարտ Պրոտիքըրտընքի տիր։ Միւմաիւէյհ թէնճա պիր մահալտէ պուլընտըզը վագըթ պիր գափլան օմուզլարընըն արգասընտան պիր փէնչէսիյլէ անը եագալայըպ, պա՛տէհու էլինին ուճունտան պայլայըպ օմուզտա խիթամ պուլմագ իւզրէ պիւթիւն գօլունը քէյֆճէ եէտի։ Միւմաիւէյհ պիր կէօնէ գօրգու հիսս էթմէտիյինէ հիչ չիւպհէսիլ օլմայըպ, զաննընճա էլի իւք տէֆ'ա ըսըրըլտըզընտա պիր ազ աղրը հիսս էթմիչ, ֆագաթ գափլան քէնտինին գօլունը չիյնէյիպ եէտիյի սըրատա ասլա աղրը հիսս էթմէմիչ տիր։

ԵԻՒԶ ՊԻՆ ՓԵԼԷՊԷՓԼԷՐ

Հէր պիրի տիկէրինտէն պա՛զը խուսուստա ֆէրգիլ օլան եիւզ պին քէլէպէք կէօրմիւշ օլանլարտան պայգա հիչ պիր քիմսէնին թապի'աթըն պու էն նազիք մախլուգաթընտան էքսէրինին 'ադա՛իպ կիւզէլլիյի հագդընտա էն էտնա պիր թէսավվուրը պիլէ օլամազ։ Ֆիւնուն ու սէնայի'տէ հիչ պիր չէյ լէթաֆէթի բէնքճէ անա եագլայամազ, եախօտ անլէրին նէֆիս էլվանընա միւսավի օլամազ։ Տիւնեատա քէլէպէքլերին սայքի էն կիւզէլ ույճմու'ասը Նիւ Եօրգը Պէրթօլտ Նիւմէկօնա 'ա՛իտ օլուպ, անըն թարաֆընտան եավիրմըշ տըր։ Եայընըզ իքի քէլէպէքլէր մէճմու'ասը անա թաթպիգ էտիլէ պիլիր։ Պու իքիտէն պիրի Ինկիլթէրրա միւզեխանէսինէ 'ա՛իտ օլտըզը կիպի, տիկէրի տէ փարիստէ վագը' պիր հիւքիւմէթ մէքթէպինէ 'ա՛իտ տիր։

Մր. Նիւմէկէն պու ուղուրա 20 սէնէ, վէ 35,000 տօլար սարֆ էյլէմիչ տիր։ Շու կէչէն օն պէչ սէնէ զարֆընտա, սայքի հէր պիր քէչֆիյաթը 'իլմիյէ զաֆիլէսինին պա՛զը ա՛զասը մէղիւր քէլէպէքլէր մէճմու'ասընա եէնի նիւմունէլէր 'իլավէ էյլէմիչ տիրլեր։ Ս.Ֆրիգայա մախսուս քէլէպէք նիւմունէլէրի Լիվինկսթընը վէ Սթանլի թարաֆլարընտան վէ մինթագա միւնճէմիտէյէ մախսուսնիւմունէլէր էր տախի Շվաթգա վէ Կրիվի հէյ՛էթ ի սէֆերիյէսի ա՛զասը թարաֆլարընտան անա հէտիյէ էտիլմիչ տիր։ Վիգթօրիա Նիանզատան Լէյտի Ֆրանգլին քէօրֆէզինէ, Պօրնիօ. տան Լապրատօրա Քէյլի Գօլօնիտէն Կամ. չաթգայա գատար վէ ֆիլ հագիգա Կրուէնտ. լանտըն պուզլու ատաղարը իլէ Աֆրիգանըն մէրճան սահիլլերի արասընա տիւչէն սայքի հէր մէմլէքէթտէն զայէթ փարլագ բէնքէքէպէքլէր, պու 100,000 քէլէպէքլերին արասընտա պուլունմագտա տըրլար։ Հէր պիր նիւմունէյէ իւզէրինտէ քէլէպէյլին խամի, ճինսի, թաիֆէսի վէ քեաչիֆինին իսմի եազըլը օլան պիր քեաղըա բապէթ օլունմըշ տըր։ Հայը եէնի քէլէպէքլեր պու չէվգի քէլէպէքթօփլայընընըն նամըյլէ եատ օլունմըշլար տըր։

ԵԼԷՔԹՐԻԴԱՑԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ՄԷՃԱԼՍԸՋԼԸԳ

Եէնի ահվալ ու քէյֆիյաթ եէնի 'իլլէթ. լեր մէյտանա կէթիրիր։ Շիգակօնըն Թարիխի Թըպպլն նամ ղազէթասը տէյօր քի, գուվվէթլի էլէքթրիգա ըշըզը թահթընտա իյլէյէնլեր եէնի պիր 'իլլէթտէն եզիյէթ չէքմէքտէ տիրլեր։ Էլէքթրիգա ըշըզընա պիր իքի սա՛աթ տիւչար օլտըգտան ասնկրա, 'ամէլիյաթը պօղազ, եիւզ վէ եանընագլարընտա պիր աղրը հիսս էտէրլեր, պէչէրէ պագրըճենկինի ալըր, էօզլէրտէ իլթիհապ հասըլ օլուպ, պօլ պօլ կէօզ եաչը ազար, վէ պու հալ 48 սա՛աթ սիւրէր։ Պէչ կիւն ասնկրա, բէնկինի պօղուվմըշ տէրինին թէքթէլլիւտի վուգու' պուլուր։ Պու 'ալամէթլեր 'ատի էլէքթրիգա զիյասընա միւպթէլա օլտըգտան ասնկրա տէյիլ, ֆագաթ մա՛տէնլերի սիւր'աթլէ գըզըրմագ մագսէտիյլէ մա՛տէն օճագլարընտաքլիլեր կիպի իֆքրաթ տէրթճէտէն չիտտէրլի էլէքթրիգա զիյասընա միւպթէլա օլտըգտան ասնկրա վուգու' պուլուր։ Պու 'ալամէթլերին զուհուրը սիյահ բէնքճի կէօզլիճքլեր իսթի'մալը իլէ մէն' էտիլէ պիլիր իտէ տէ, քեամիլէն մէն' էտիլէմէզլեր։ Կէօրիւնիւր քի պու թէ՛սիրաթ զաթէն փէք չէտիտ օլմայան հէրարէթէ տէյիլ, ֆագաթ զայէթլէ չէտիտ օլան փարլագ զիյասա միւպթէլա օլմագտան հասըլ օլմագտա տըր։ Իթթէ պու վէճհէլէ եէնի պիր մէչղուվիյէթ եէնի պիր 'իլլէթ իհտաս էյլէմիչ տիր քի, 'իլմի թէպապէթ պունա պիր չարէ պուլմագա մէճբուր օլաճագ տըր։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

ԹԱՐՍՈՒՍ ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ

Մի՞էլիֆ էֆէնտի.

Պուրատա օլան Ինճիլի քիլիսէմիզին ա՛վալի Ա-Եպոքէների օգույան տօսթլարա մուճիպ ի մէսէրլէթ օլաճաղընտան, անտէն տօլայը մա՛լումաթ վէրիրիզ։

Իւչ պուչուգ սէնէտէ քիլիսէնին ա՛զասը իքի զաթլանըպ 80է պալիզ օլտու. ճէմ՛իյէթին սայըսը հաքէզա 'այնի նիսպէթլէ զաթլանըպ իքի նիւճիւ կէչտի։ Վա՛զ վագթընտա 230-250 նուֆուս հաղըր պուլունուր. Մր. ճէնանճանընն րիյասէթի թահթընտա պուլունան կէնճլեր, չօճուգլար վէ կիրակի մէքթէպինին թալէպէլէրի 120յի թէճավուզ էտիյօր։ Էյէր ճէմա՛աթ պունտան տահա զիյատէ արթար իսէ, 'իպատէթ խանէմիզ պիղէ տար կէլէճէք տիր։ «Կէնճլերին Խրիսթիյան Ունիուվէրսիթի» նամ չիրքէթ եիրմիսէն զիյատէ ղայրէթլի ա՛զալարը իլէ եզհէր ճիհէթ սա՛ու զայրէթ էթմէքտէ տիր. 'ումումի թէճէմմի' 'ագտ էտէրէք էհալիյի թահրիք էթմէյէ պայլամըշլար տըր։ Կէչէնլէրտէ Լուսաւոր-

չականալար իլէ պիզիմ արամըզա չիդագ տիւ-
չիւրէն ճէնագէ քէֆիյէթի «Էնճամ հագի-
գաթ զալէպէ էտէճէք» 'իպարէսինի թաս-
տիզլէ, խարիճէն տէյիլ, իլլա տախիլէն տա-
խի զալէպէ էտիյօր իտիյի 'այանէն միւշա-
հատէ օլունտու։ Եէքտիկէրինէ սօզուդ պա-
գան փրօթէսթանդար քէսպ ի հէրարէթ էյ-
չէտիլէր, մէքթէպ վէ կէնճլէրի խուսուսըն-
տա վազիֆէսիզ հաչայան Լուսաւորչական-
լար չիրքէթ թէչքիլինէ խիթապլար իրատը-
նա, եվլեր զիյարէթինէ, գատընդար չարչն-
պիհ թէճէմմիւ'լէրինէ, նիչէլեր Քիթապը
Շէրիֆին թէֆթիչլինէ միւպաչէրէթլէ, ու-
սուլարըմզա թէվէճճիւհ կէօնթերիյօրլար.
զըզլար մէքթէպինին իհտասը վէ թէրճի'ի
պապընտա միւմքին մէրթէպէ սա'յ էտիյօր-
լար։ Պու նէթիճէլեր Ինճիլին սէմէրէսի վէ
Աղլահըն քիլիսէսինին Բապպտա օլան
էֆթիխարը օլա պիլիր. իչէմէք ֆազիլէթ
իտիյի կիպի, իչէմէք տախի ֆազիլէթ տիր։
Շէյթան միւրաճընա էրմէտի. օլ վագ'ա
իւզերինէ էքսիլմէքտէն իսէ, արթըզ քէչա-
մա իչթահ, տու'այա հէրարէթ կէլտի, Լու-
սաւորչական վէ փրօթէսթանդար զահիրէն
այրը իսէլեր տէ, էսասէն Ինճիլ օգուտագ-
տա օլտըգլարը, վէ անըն հազիդաթընա տա-
հա զիյատէ աչինա օլմագ արզուսը քէսպ ի
չիտտէթ էթմէքտէ իտիյի ճիհէթլէ էնճամ
հագիդաթըն զալիպ օլաճաղընա իւմիտվար
իմ։ Ամթըզ փրօթէսթանդար «պաղլարը պօ-
զան Թիլքիլէր» տէնիլմէքտէն իսէ, ֆիլ վա-
գի' «Թիլքիլէրի գօվլայան պաղ պէքճիլէրի»
իտիքլէրի իգրար օլունտագ տըր։

Մր. Ճէննանեան հաֆթատա պիր կէճէ
խուսուսի պիր մահալտէ 'ումումը տա'վէթլէ
մուհիմմ մատտէլէրտէն պահա էթտիյի ճի-
հէթլէ, հէր միլլէթտէն միւմահիլէյի տինկլէ-
մէյէ կէլիյօրլար։ Սէլամէթ միւժտէսի կէօնէ
կէօն Թարիգլէրլէ Թէպչիր օլունույօր։ Հա-
գիգաթտան հազգ էտիպ, անը սա՞իր մահալ-
լէրտէ պուլամայան ուչանըգ զամիրլի զաթ-
լար վէ Քիթապ ը Շէրիֆի սէվլէն տօսթլա-
րըմըզ մէզքիւր Թէճէմմիւ'լէրտէ հազըր պու-
լունարագ, Ինճիլի ճէմ'իյէթին վազիֆէսինի
Թէվսի' էտիյօրլար։ Պու կիտիչ վէ բէվիչէ
Աղլահ քէնտիսի տէլալէթ էտիյօր։ Աղլահ իզն
վէրիր իսէ, 3 սէնէ ասնկրա ճէմա'աթըմըզըն
'ատէտի 500է վէ ա'զամըզըն 'ատէտի 200է
վասըլ օլաճաղընա էմարէլէր կէօրիւնմէքտէ
տիր։

Էվէրէքտէ օլան Թէ'ատտիյի վէ անըն
մուհարրիքլէրինի մուհափպէթլէ Թէպրիք է-
տէլիմ. զիրա ույուժմուշ միլլէթիմիզի փրօ-
թէսթանդար ույանտըրարզը կիպի, Թէնպէլ
տուրան փրօթէսթանդարը տա օլ էֆէնտիլէր
ույանտըրըյօր, լագին հօլու նէ օլուր իսէ
օլսուն, մէնիւն իզ։ Թարսուստա օլան Լու-
սաւորչական տօսթլարըմըզա տախի մէնիու-
նիյէթիմիզի մա' էթթէչէքքիւր պէյան էտէ-
րիզ, զիրա աղըր ույգուտտա օլան Թարսուս
Ինճիլի քիլիսէսինէ միւսթահագ օլտըզը պիր
Թաղեիզի էթտիլեր։

Թարսուս քիլիսէսինին տիկէր պիր դու-
սուրը Թիւրքիւն իչմէք 'ատէթի տիր։ Իչ
պուչուգ աչնէ զարֆընտա պանա փէք մե-
րագ վէրէն պու Թիւրքիւն իսթի'մալինէ խայ-
լը դարլը դոյարագ էփէյի իսթինզա օլունու-
տում, օլունույօրում վէ օլունաճագ իսէմ
տէ, էվէյիլէրինի տէ Թէրքը էթտիրմէյէ մու-
վաֆֆագ օլտուս։ Էսկիլէ պէյան էտէրիմքի
նիչէլեր քէրիհ իւլ մանզար իլահա սէճատ
էթմէք իւզրէ 'ավտէթ էյլէտիլեր իսէ տէ,
Թերք էյլէյէն էֆէնտիլէրտէն իւչ զահրէման-
լար կէրիյէ պազմայարագ Ղովա կիպի տա-
զա սէլամէթլէ վասըլ օլտուլար. կէրի տէօ-
նէյէլեր իսէ Ղովըն գարըսը կիպի սէպաթ-
սըզ 'իւնվանը իլէ չէօհրէթ քէսպ էյլէտիլեր։

Պունտան մա'տա, պու կիւնլէրտէ պիր
նուֆթգ տահա իրատ էտիլէրէք, Թիւրքիւն
Թէնպէքի իսթի'մալը 'ալէյհինտէ չիտտէթլէ
իտարէ ի լիսան օլունտու, վէ հէր Թիւրքիւն
իչէն քիմսէնին 'ահի իւզ գիքր մէ'ալտէ պիր
վարագայը իմզալամասը խասսէթէն բէճա է-
տիլտի։ «Մարտ 31տէն ի'թիպարէն միւտ-
տէթ ի 'էօմրիւմտէ հէքիմ իզն վէրմէքտիզին
Թիւրքիւն, Թէնպէքի վէ էմալի իչկիյի իս-
թի'մալ էթմէյէճէյիմ. վէ պու խուսուստա
ինսանիյէթիմի խապՊ իչիւն վա'տրմտա սէ-
պապ էտէճէյիմէ տա՞իր իմզամը գօրում։»
Պու քեաղըտ վա'իգին էլինտէ օլտըզը հալտէ
տիւքքեանլարը կէզէրէք, վէ Պատ. Խաչէր
սապըգ սէվկիւլիւ չօպանըմըզըն Թերք էթ-
մէյէ տա՞իր խօչ քէլամլարը տա իրատ էտի-
լէրէք պա'զը խամլէր գահրէմանլարըն էտամի
ֆիհրիսթինէ իտխալ օլունտու։

Քիլիսէմիզտէ Թիւրքիւն Թէնպէքի իչէնլեր
տահա չօգ վար իսէ տէ, հիչ օլմազտա, ճէմ'ան
տօգուզ ճան սիփար գահրիման իլէ պիրլիքտէ
վէ Աղլահըն եարտըմը իլէ իչլէմէք չէրէֆինէ
նա՞իլ օլտուգ։ Նիչէլերի Թիւրքիւնիւ Թերք
էտիպ էթմէմէյէ տա՞իր եազընտա տիւչիւ-
նիւպ պիր խատէր վէրէճէքլեր տիր։ Պէչ
ալթը մէրտլերին տահա Թերք էտէճէքլէրի-
նէ իւմիտվար իմ։

Էյ Խրիսթիյան, ամմա Թիւրքիւն վէ Թէն-
պէքի իչէն տօսթլար, հէչ Ի'թիրազը Թերքէ
պարպար միլլէթլէրտէն կէլմիչ օլան չու մու-
զիրր 'ատէթի, Խրիսթիյան մէտէնիյէթի ի հա-
դիգիյէսի վէ ուսուլը իթիտալը իլէ քէսէ,
խանէ, մէճլիս, վէ ազըզլարընըզտան պա'իտ
էթսէնիզ օլմա՞զ մը։

Ց. Ս. ԵՐԱՆԵԱՆ

Թարսուս, 1889 Մարտ 30

ՍԷՅՅԱՀԱԹ
17.

Պունտան ադտէմքի մահալըմըզտան, եա'-
նի Արտաատան պիր գաչ տագիգէ իլէրի
կիթտիյիմիզտէ պիր Թագըմ չօպանլարա Թէ-
սատիւֆ էյլէտիք։ Դատիմտէ փէտէրինին
քիւչիճէք սիւրիւսիւնիւ պու տաղլարտա
բա'յ էտէր իքէն, անա հիւճում էտէն արա-
լանլարը հէրէ չարփըպ գաթլ, վէ սանթուր
վէ Թանպուրլարը իլէ Խալիգինի մէտտ ու
սէնա էտէն չա'իրլէրին փատիշահը օլան հազ-
րէթ ի Տավուտ պուրալարը էն գապա
վէ աղըզլարը անճագ քիւֆր իչիւն ա-
չըլըր պէտէվի չօպանլարա Թէրք էթմիչ տիր։
Զանն էտէրսին քի հայվանաթըն փատիշա-
հը մագամընտա օլան 'ալիճէնագ արզանլար
տա արթըգ քէնտի եուրտ վէ մէ'վալարընը
պիր Թագըմ չագալլարա Թէրք էթմիչլէր։

Պիր ազ տահա իլէրի կիթտիյիմիզտէ, տաղ-
լար մէյանէսինտէ քիւչիճէք պիր Թէփէտէ
«Էտամ» իսմինտէ պիր վիրանէ վար տըր։
Պու խարապա Բէհօգը'ամըն Պէյթլէհէմ իլէ
պէրագէր թա'միրէթտիյի 'Էյնոհ (2 Թէվ. 11.
6) վէ անըն ճէնուպընտա վագը' մաղարա
տախի Շիմչօնըն ֆիլիսթիլէրին էքինլէրինի
իհրագ էթտիքտէն սօնկրա, կէլիպ իլթճա
էթտիյի մաղարա տէյիւ գապուլ օլունույօր։
Պունա պիզ տախի հէմճիքքար ըզ։

Պու խարապատան պէչ տագիգէ զարպտա
էլ եէվմ «Գալ'աթ էլ Պուրագ» եա'նի հավուզ-
լար գալ'էսի Թէսմիյէ օլունան վէ Սիւլէյմա-
նըն «Քէնտիմ իչիւն աղահ հուսուլէ կէթթի-
րէն օրմանը սուլամագ իւզրէ հավուզլար
եափտըմ» (վա'իզ 2. 6) տէտիյի հայրէթէնկիզ

էսէր մէվճուտ տըր։ Պու հավուզլար իւչ 'ատէտ
օլուպ, «Գափալը Պաղչէնին» պայընտա տիւզ
պիր եէրտէ հէման պիրի տիկէրինին իթթիւ-
սալընտա սաֆի գայատան քէսիլմիչ իսէ տէ,
պա'զը եէրլերի պալչըգլէ Թէհաճճիւր էթմիչ
տիր։ Պունլարըն էսղերի Թուլէն 120, վէ
'արզէն 70, վէ 'ումգէն 8 մէթրօ, վէ էքպէ-
րի Թուլէն 180, 'արզէն 60, վէ 'ումգէն 15
մէթրօ տըր։ Սիւլէյման պունլարը եաղմուր
սուլըյէ տօլտուրըպ, գուրպինաէքի պաղչէ-
լերի սուլատըգտան սօնկրա, 8 միլ մէսաֆէ-
տէ Երուսաղէմ հէվալիսինի տէ սուլար լտի։
Հէյէ չիմտի տախի պիր տէրէճէյէ գատար
եափըլտըղը մագաէտէ խըտմէթ էտիյօր։ Հա-
վուզլարըն իթթիխալինտէ 13իւնճիւ 'ատրտա
իգամէ օլունմըշ պիր գալ'է վար տըր։ Իպ-
րահիմ փաշա պուրայա իւթիճա էթմիչ Ֆէյ-
լահլար իլէ օլան միւսատէմէսինտէ 'ազիմ պիր
ֆիւթուհաթ գայպ էթտի։ Պու գալ'էնին պիր
իքի օգ մէնզիլի զարպընտա Թարլալար իչչին-
տէ քիւչիւք պիր գափու միւշահէտէ օլու-
նըր։ 'Արապլար անա «Րաս էլ 'Այն» Թէս-
միյէ էտէրլեր։ Սիւլէյմանըն Ա.ղն. 4. 12տէ
«Կէլին հէմչիրէմ գափալը վուռնար վէ Ջմռոզ
չէչմէ տիր» տէտիյի իչմէ պուրասը տըր։
Շիմտի տախի անախթար ալթընտա օլտըզը
հալտէ, աչտըրըպ, պու քիւչիւճէք գափու-
տան 26 պասամագլէ զիյր ի զէմինտէ վէ
գայատան քէսիլմիչ վէ քէմէրի իսէ Սիւլէյ-
մանտան գալմա օլմագ իւզրէ, 10 մէթրօ ճէ-
սամէթինտէ կիւզել պիր օտայա էնիպ, անըն
մէրքէզինտէ վաղը' պէրրագ հավուզտան սօ-
զուդ պիր սու իչէրիզ։ Պու օտանըն զար-
պընտա 'այնէն տիկէր պիր օտա տահա օ-
լուպ, սու օրատան նէպ'ան, վէ իւք օտատա-
քի մուսլուգա տէօքիւլիւպ, օրատան եէր
ալթը Թիւնել իւլէ աչաղըտա հավուզլարըն
հանընտա սաֆհ ը զէմինէ չըգտըգտան սօնկ-
րա, Սիւլէյմանըն գատիմ սու հօլընտան հէյ-
քէլին մահալընտագի էլ Ադտա ճամի'ինին
ավլուսընա կիտէր։ Պաչգա մահալլէրին Թա'-
րիֆ ու Թաֆսիլաթընտան սարֆ ը նազարէ
Բահէլին մէզարը գուրպինտէ վաղը' «Պէյթ-
ճալա» իսմիյլէ մա'րուֆ պիր քէօյէ կէլէլիմ։

Պու գարիյէ էթրաֆը վէք կիւզել պաղ
վէ պաղչէ, վէ կէչմիչտէքի ասար ը 'ամիգէ
վէ հազըրաագի կիւզել էպինիյէսիյէ պէրապէր
3,500 սէքէնէսինտէն էքսէրիսի Բում օլմա-
սըյա չէօրէթչու'ար տըր։ Շու տա խաթրտա
հըֆզ օլունմալը տըր քի, կէրէք պու գարի-
յէ կէրէք Պէյթլէհէմ վէ սա՞իր պիր գաչ
քէօյլերին ճէմի' ի վարիտաթը Երուսաղէմտէ
վաղը' մէլիքէ էլինէ նամ Թէքքէ վէ Սալա-
էտտին մէտրէսէսինէ մէվգուֆ տըր։ Պուրա-
տէ խաթրըմըզա «Պու զարիյէ Քիթապ ը
Մուգատտէստէ զիքր օլընմը՞շ մը, վէ օլընմըշ
իսէ իսմի նէ՞ տիր» սու՞ալը կէլիր։ Պունա
ճէվապ հալինտէ պա'զըլարը «Թէվրաթտա
վէ Թարիխլերտէ զիքր օլունմամըշ, վէ պա'-
զըլարը իսէ,» 1 Մխ. 10. 2տէ զիքր օլունան
Սալոհ վէ եա տա Տաուտըն պաչ միւսԹէ-
չարը Ախիթօֆէլին վաթանը ճէնը (2 Մխ.
15. 12) տիր» տէմիչլեր իսէ տէ, պէնտէնիզ
մէզգիւր Սալաս Պէյթճալա իլէ Բահէլին մէ-
զարը մէչանէսինտէ քեա՞ին խարապա, վէ
ճիլօ տախի Եէչու' 15. 30 այէթէ նազարէն,
Եէհուտանըն Հէպրօն Թարաֆընտա տաղլ
չէհրլերինտէն պիրի տիր տէյերէք, պուրայը
տահա զիյատէ Սամուէլին Սաուլը մէլիք մէսհ
էթտիյի մահալ, եա'նի «Րամա» տըր տէյէճէյիմ։

Էվվել։ Հէր նէ զատար Սաուլըն մէսհ օ-
լունտըզը մահալըն խամի Թէվրաթտա զիքր
օլունմըշ տէյիլ իսէ տէ, Եէհուտի միւվէրրի-
խի Յովսեպոսըն Թահրիրինէ նազարէն, Բա-

մատա իտիյի մա'լիւմ տըր։ Պու Բամա իսէ, 1 Միւլ. 9–10 պապլարընտան անլաչըլաճաղը իւզրէ, Ներուսաղէմին չիմալընտա վէ Պէնեամին հուտուտընտա Սամուէլին վաթանը Միսիա վէ եա տա Էր Բամ տէտիքլէրինտէն հիչ պիրի օլամազ, ֆագաթ ԵԷհուտա հուտուտընտա վէ Երուսաղէմին ճէնուպընտա վէ հաթթա Բահէլին մէզարընդն տախի ճէնուպընտա վէ անա վէնք եազդն օլան պիր մահալտէ օլմասը հէր հալտէ միւհիմմէլ տիր։

Սաննէն. Երեմիա 31. 15տէ Հէրոտէսին զաղապլյա Պէյթլէհէմ սիւպհանընդն դաթլինի իմա էտէն նիւսիւվվէթտէն, Բահէլին մէզարընա վէք եազդն վէ պու ֆէլաքէթին տախիլ ի հուտուտընտա պիր Բամա օլտըդը վէք պէրրագ անլաչըլըր։ չինքի չիմալի Բամալարտա պու նիւսիւվվէթին իթիմամընա տա՛իր պիր վազը'ա վուգու՛ պուլտըդընդը պիլմէյիդ, ֆագաթ Պէյթլէհէմ զաթլի էտնասընտա պունդն իթիմամ օլտըդընդը Մաթթա պիդէ իխպար էտիյօր։ Վէ զաթէն «Բահէլ էվլատընա աղլայըդ նա մէվճուտ օլտըդլարը իչին թէսէլլի գապուլ էմմէդ իտի» սէօզլէրի, Բահէլ քէնտի մէզարընտան քէ՛էննէհու զալդըդ իթթիհալընտա վուգու՛ պուլան պու զաթլէ ֆիղան էյլէտի կիպի սէօյլէնիլմիչ տիր։ Ֆիղան Բամատա օլտու։ Իմամ Յովհաննոսդն թահրիրինտէն վէ Ռիթապ ը Մուգատտէսին պու պուրհանլարընտան Բահէլին մէզարը եանընա եագդն պիր Բամա վար իտի իսէ, անդն տախի չիմտիքի Պէյթճալա օլմասը միւհիմմէլ տիր։

Ֆիլիսթինին 'ատաթ ու ահվալը հադդընտա չիմտի պիր չէյ տէնիլէմէդ իսէ տէ, չու գատարը 'իլավէթէն պէյան օլունա պիլիր քի, Տաւտդն էյամընտա օլան տարաթ ու տէսդտէպէ, սէքէնէ վէ 'արապալարդն միգատարը չիմտի զայէթ կէրիտէ տիր։ Պու ճիւմլէ իլէ իլէ պէրապէր էլլի սէնէ էվվէլքի հալդն չիմտի օն գաթը իսլահ օլունմըչ, վէ 'արապալար թէքէսսիւր էյլէմիչ տիր։ Պա'զը էօյլէ կիւզել իսլահաթլար օլմուչ տըր քի, պիր սէնէ զարֆընտա խապինէսինէ 21,970 օդդա ալթուն (3 Միւլ. 10. 15) կէլէն Սիւլէյմանդն կիւնիւնտէ պիլէ օլմատը։

Շու մէվ'ուտ տիյարա խօչճա զալ տէտիքտէն սօնկրա ,արթըզ պուրատան մուֆթարադաթ էյլէսիք։ Եունուս միսիլլիւ Եաֆատան սէֆինէյէ րաքիպէն ճանիպ ի Մըսըրա Թահրիր քի չարխ ը 'ազիմէթլէ, սէֆերիմիզտե ֆուրթունայա ԹուԹուլտըդ իսէ տէ, պէրէքէթի վէրսին քի Եունուս կիպի պիր պալըդըն գարնընտա դարար զըլմազտան իսկէնտէրիյէ լիմանընտա լէնկէր էնտազ օլտըդ։

(Մապա'զը Վար)

ԹՈՐՈՍ Պ. ԽՆԿԵԱՆ

ՔԻՒՔԻՒՆ ԻՍՔԻ'ՄԱԼ ԷՏԷՆԼԷՐԷ

Պէտ խուլյարա վէ մուզիրը 'ատէթլէրէ աըլչմազ իննանա Թապի'ի իսէ տէ, անլէրտէն վազ կէչիլտիյի հալտէ, կիւզել խուլյար իննանտա պիս սուհուլէ վիւճուտէ կէլիր։

Իննանալարդն հէվ սընըֆլարընդն պէտ խուլյ վէ մուզիրը 'ատէթլէրէ գօլայ գօլայ էսիր օլմալարը իննան Թապի'աթընդն ազընտա պուլունան չէրրէխ մուգնի' տէլիլլէր տիր։

Թիւթիւն իսթի'մալը զէմանէմիղին նէվիճատ մօտալարընտան պիրի վէ սայքի իւքի օլմուչ տըր։ Պու Թահրիրաթլէ մագսէտիմիզ մահզա Թիւթիւն իսթի'մալընդն մէնֆա'աթ ու մազարրաթընտան պա'զըլարընդը պա Թէճրիպէ կէօթէրմէք տիր։ Պէնտէնիզ Թամմ եիկիբմի սէնէ միւթէճահիյէն Թիւթիւն իսթի'մալ էյլէտիմ իսէ տէ, օն այտան պէրու քիւլլիյէն Թէրք էյլէմիյիմ տիր։ Սօգաղլարտա կէնճ վէ միւսինն օլանլարդն ողղլարընտա սիկարա օլարագ կէզմէլէրի պէնճէ փէք 'ատպէս տիր։ Իչպու մուզիրը 'ատէթէ խըտմէթ էթմիյիմ ղէմանլարտա պա'զը հաղիդ Թապիպլէրէ Թիւթիւն իսթի'մալընդն ֆէվա՞իտ ու մուհասէնաթընտա տա՞իր արա սըրա սու՞ալլէր էթմիչ իսէմ տէ, հիչ մուդնի պիր ճէվապա նա՞իլ օլամամընչըմ տըր։ Պիլ 'աքս միւտտէթ ի մէտիտէէն պէրու Թիւթիւն դուլլանանլարդն «Հիչ ֆա՞իտէսի եօգ տըր, քիսէյէ վէ 'էօմրէ զարար տըր» տէյիւ հաղին հաղին սէօյլէյիլէրի, Թիւթիւն իսթի'մալընդն տէհլիլէթլի էնճամընդը իմա էտէր։ Օլսա օլսա Թիւթիւն իսթի'մալընտա չու իչ մէնֆա'աթ օլա պիլիր։ (ա) Թիւթիւն իսթի'մալ էտէնին էվվինէ կէճէ խըբսըզ կիրմէդ։ (բ) Ռէլպ ըսըրմազ։ (գ) Սագալը աղարմազ։ Էվինէ խըբսըզ կիրմէդ, չինքի սապահատէք էօքսիւրիւր։ Ռէլպ ըսըրմազ, չինքի իփրանմըչ վիճուտա տայազ օլմազ իւզրէ էլտէ տէյնէք Եա պաաթօն օլուր։ Սագալը աղարմազ, չինքի զօճամազտան վէճֆաթ էտէր։

Թուլ ի էյամ Թիւթիւն դուլլանմամընդն նէթիճէլէրի։

1. Սըհհէթիմէ տա՞իմա մուզիրը օլմուչ տըր։ (ա) Թիւթիւն սինիրլէրիմի զա'իֆլէթտի։ Եալատըղընըդ խլիմ սըթմայա փէք միւսա'իտ օլտըղընտան, սըթմա այլարընտա սինիրլէրի գուվվէթլի օլան ատէմլէրէ սըթմանընդն հիչ 'արըզ օլմատըղընդը, եախօտ խաֆիֆ սուրէթտէ 'արըզ օլարագ թէղ կէչէիյինի պուլտուտմ։ Պիլ 'աքս սինիրլէրի զա'իֆ օլանլար զօլայճա սըթմայա ԹուԹուլուպ, չօգ կիւնլէր պաչ աղրըսընտա միւպթէլա օլմուչ, հաթթա սըթմտտան վէճֆաթ էտէնլէր տէ վուգու պուլմըչ տըր։ Պէնի սըթմա ԹուԹար իքէն Թապի'աթըմ Թիւթիւնտէն հիչ հազդ էթմէդ. վէ կէօյա «Զէքտիյին պու եիւզտէն տիր» տէմէք իսթէր իտի։

(բ) Թիւթիւն պէյնիմէ մուզիրը օլտու։

Թիւթիւն իսթի'մալ էտէրքէն պաչ աղրըսը հիչ էքսիք օլմազ, վէ էլիմէ քիթապ ալըպ օգուր իքէն, ֆիքրիմ չափուճագ եօրուլուր իտի, պէյնիմ իւզէրինէ պասան պիր սըղլէթ հիսս էտէր իտիմ, վէ սապահլարը ֆիքրիմին պէրրագ օլմասը Թապի'ի իքէն, պուլանըդ վէ տաղընըդ օլուր իտի։ Թիւթիւնիւ Թէրք էտէլիտէն պէրու պաչ աղրըսը, Թիթիղլիք վէ ֆիքր եօրկունըզը հիսս էթմէյօրում։ Պէյնճէ մէչդ, միւթալա'ա վէ գրա"աթ իլէ մէչդուլ օլանլարդն ճիւմլէսինէ Թիւթիւն 'աղիմ սէքթէ իւրաս էտէր։

(գ) Թիւթիւն իսթի'մալընտան գան գէսատը իւէրի կէլիյօր։

Վիւճուտին սաղլըդը գանդն Թէմիղլիյինէ մէրպութ տըր։ Թիւթիւն հազմը Թա'ամա վէ մի'տէ վէ իչԹահա սէքթէ իրաս էտիճի տիր։ Թիւթիւն իսթի'մալ էտէնին չօգ սա'աթլար եէմէյէ իչԹահը օլմատըդը միւսէլլէմ տիր։ չօգլար եէմէյի 'ատէթ տիր տէյիւ իսթէր իսթէմէզ եէրլէր, վէ Թաթլը վէ հաղլը նէհանէլէրի տէյիւ, անճաղ ճաը վէ Թուղլը, եա՛նի հէրարէթ վէրիճի նէհանէլէրի եէյիպ միտէյի գէսատա վէրիրլէր։ Պունտան գան տախի գէսատա վարըր, վէ վիւճուտտէ տէրի 'իլէթի, չըպան, հէրարէթ վէ մայասըլ վէ սա՞իր 'իլէլ ի մէքրուհէնին հուսուլա կէլմէսի իւէ իննան պու նա պէճա 'ատէթ ի գասպիհէսի իւէ քէնտիսինի հայաթտան մահրում գըլար։

(դ) Թիւթիւն իսթի'մալը իւէ հէնճէրէ (սէս ալէթի) վէ նէգէս պօրուլարը պօղուլուր։

Թիւթիւն իսթի'մալ էտէնլէրին սըղը հիւրիւմէլերի վէ եախօտ պիր ազ հօգուչը չըղմալարը իճապ էթսէ, նէգէսլերի գարնլարընա սըղմազ օլուր։ Պա'զէն անլէրին միևնասէպէթի օլմայան հէրտէ օթուրուպ տա սօլուղլարընը սօլուտուղլարընը, հէյէ կէօղլէրի տէ գավուդ կիպի չիչէրէք, նախօչ չամա Թա իւէ էյիճէ էօքսիւրտիւքլէրինի, անտէն մէքրուհ սիւմիւքլէրինի հէր քէսին մէնֆուրը օլարագ հէրէ սիւմքիւրտիւքլէրինի, վէ եախօտ փարայը գազանըպ տա մէնտիւէ սարան կիպի մէնտիւլէրինէ տօղայարագ հօզա րէվան օլտըղլարընը կէօրմիւչիւմ։ Թըգնէֆէս 'իլէթինէ միւպթէլա օլան քիմսէնին ադ ճիչէրինտէքի պալդաճարընդն ճիւմլէսի տէ ԹիւԹիւնին իսլերի վէ զէհիրլերինտէն իւէրի կէլիր։ Թապի'աթ Թէմիղլիք վէ ազատլըք սէվտիյինտէն, քէօսթէպէք լազըմընտաքի Թօվրաղը տիշարըյա աթը վէրտիյի կիպի, պօրուլարընը գափաթմագտա օլան իսլերի ագճիկէր պու վէճէհլէ էօքսիւրիւք վասըթասըյլէ տիշարը չըղարմագ իսթէր. պու իսէ Թապի'աթը'զա գարչը պիր չէքվա տըր։ Հա՛յրի քի Թիւթիւնէ գուլ օլանլար պու չէքվայա հէվալէ ի սէմ' ի Ի'Թիպար էթմէյօրլար։ Թիթիւն իսթի'մալ էթիյիմ զէման խիթապ էյլէտիյիմ էտնատէ սէսիմ ճըրըլտայըզ չէքիտիյինտէն, սամի'ունըն խօչնուտասըզլըղընը մուճիպ օլուր, վէ պէնտէ գապահաթըմը հիսս էտիպ հիճապ էտէր իտիմ։ Շիմտի խիթապտա սէսիմ նէգէս պօրուլարըմընդն աչըլմասը իլէ փէք չօգ Փէրդ էթմիչ տիր։

Զօգ սէնէլէր մուգատտէմ Թէրէննիւմ էթմէյի չօգ սէվէր իտիմ. Թիւթիւն իսթի'մալ էթտիքճէ պու արզու պէնտէ Թէտրիճէն սէօյիւնմէյէ պաչլատը, սէս ալէթիմ զանն էտէրսին քի, հէյ՛էթ ի ասլիյէսինտէ գալմամըղ իտի։ Էնտա ի 'իպատէթտէ Թէրէննիւմ էտէր իքէն, իչԹահադը Թէրէննիւմ էտէր իտիմ։ 'Իպատէթ իսանէլէրտէ էտնա ի Թէրէննիւմէ սէսի նա խօչ վէ ազ օլան, վէ հիչ Թէրէննիւմ էթմէք իսթէմէյէնլէր Թիւթիւն իսթի'մալ էտէնլէր տիր։ չինքի Թիւթիւն իսթի'մալը Թէրէննիւմ իչիւն օլան արզուլը իղալէ էտէր։ Էյէր պիր Թիւթիւն իչէն ատէմ Թէրէննիւմ էթմէք իսթէր իսէ, եա Թիւթիւնիւ Թէրք էթմէլի, վէ եախօտ տիկէր պիր ֆէնտա 'ատէթէ տախի էսիր օլմալը, եա՛նի րագը իչմէլի տիր, չինքի 'իչրէթ էտէնլէրին խօչ եա նախօչ Թէրէննիւմ էթսիւրլէրինի— տահա տօղրըսը պաղըրտրդլարընը պիլիրիդ։ Թիւթիւն ինսանա քէյֆ վէրիր տէրլէր իսէ, ինանմամալը տըր. 'աքսիսի օլարադ ինսան Թիւթիւնիւ իչտիքճէ ֆա՞իտէսիդ գուրունմուլարա տիւչէր։ «Տէֆ'ի զամ էտէրիդ» տէմէլէրինի քէրը ը զամ էտէրիդ անկլամալըյդ։ Թիւթիւն իչէնլէրտէ կէօրիւլէն սէրսէմիլք, մալխօլիա, ույդուսըզդրդ, վէ ֆիքր բահաթսըզլըզընդն սէպէպլէրինի Թիւթիւն իսթի'մալընտա արամալըյդ։

(Մապա'զը Վար)

Իսթանօզ	Երէց
1889 Փետր. 24	ՀԱՑՐԱՊԵՏ ՕՏԵԱՆ

Ի'ԼԱՆԱՔ

Ա.տէթ օլտըզը իւզրէ այտա պիր տէֆ'ա իճրա օլունան 'ումումի տու'ա ճէմ'իյէթի էօնիմիւզտէքի Փաղար էրթէսի կիւնիւ, եա՛նի ալաֆրանկա Մայիս 6տա Ամէրիգան Խանը 'իպատէթխանէսինտէ սա'աթ 3տէ վուգու՛ պուլաճագ տըր։

Պիլ ճիւմլէ գարնտաչ վէ զըզ գարնտաչլարըն պու ճէմ'իյէթտէ հաղըր պուլունմալարը արզու օլունուր։

վ.'էղէր ՌճլԽի ՐաբաֆընՈան
Ա. Կ. ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ

Եարըն կէնճլէրին տու'ա մէճլիսի կէտիք Փաչատա Միսիս Նիւէլին խանէսինտէ սա'աթ 7½տա Թէճէմմիւ' էտճէք տիր։ Տու'ա մատտէսի Լուգ. 19. 26տա պուլունուր։

ՇՈՒ՞ՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուժի Ապրիլ 22, վէ Ալաֆրանկա Մայիս 4, 1889

ԱՄԷՐԻԳԱ ՃԻՒՄՈՒՐԻՅԷՔԻՆԻՆ ԵԻՒ ՃԻՒՆՁԻՒ ՍԷՆԷ Ի ՏԷՎՐԻՅԷՍԻ

Սալը կիւնիւ ժօրժ Վաչինկթընը իւր ըչ՞իս ի ճիւմնուր սըֆէթիյէ սանսալի ի ճիւմնուրիյէյ գու՛ուտընըն եիւղիւնճիւ սէնէ ի տէվրիյէսի օլմազ միւնասէպէթիյլէ, Միւթթէհիտ ի Ամէրիգատա եէվմի մէղքիւրատ չէնկիքլեր իճրա էտիլմիշ տիր։ Միւշարիւէյհին ճիւմնուրիյէթ մադամընա գալիմ օլմասը Նիւ Եօրգտա 1789 Ափրիլ 30տա վուգու՛ պուլտընըղնատան, պաչըճա չէնկիքլեր չէհր ի մէղքիւրատ իճրա էտիլմիշ տիր։ Ըչ՞իս ի ճիւմնուր Հարրիսընըն պիր պէյանսամէսինէ թէվֆիգէն, եէվմի մէղքիւրատ էօյլէտէն 3 ա՛աթ էվվել Ամէրիգանըն քեաֆֆէլ քիւլիսէլէրինէ մէրասիմ ի րուհանիյէ իճրա էտիլմի, վէ պիզ զաթ միւշարիւէյհ Նիւ Եօրգտա վագի՛ 'Ազիզ Պօղոս քիւիսէսինէ 'ազիմէթլէ, պունատան եիւզ սէնէ ադաէմ մէղքիւր կիւնիւն 'այնի սա՛աթընտա ժօրժ Վաչինկթընը օթուրուրը եէրտէ օթուրըպ, միւթեվէֆֆա ի միւշարիւէյհին օ զէման օգուտուրը 'այնի տու՛այը վա՛իզ իւլէ պէրապէր գրա՛աթ էյլէտի։ Վաթանընընըն փէտէրի նամըյլէ չէօհրէթչու՛ար օլան ժօրժ Վաչինկթընը իւլէ միւշարիւէյհին իտալէֆլէրինտէն պէչինին Եպիսկոպոսական մէղհէպինէ, 12սինին Երիցական մէղհէպինէ, վէ մապադի Յատէն Կիւնին սա՛իր մէղհէպի ֆըրդալարա մինատուպ իտիքլէրինի պէյան էթտէք միւնասիպէթիյլ օլմազ զանն էտէրիզ։ Սալը կիւնիւ Նիւ Եօրգտա րէ՞իս ի ճիւմնուր պիր նուէթգ իրատ էյլէտիյի միսիլլիւ, զէմանէմիզին էն պէյիզ նաթըգա փէրատզանընատան պիրի օլան Մր. Տէվիւ տաիի ուզուն պիր նուէթգ իրատ էյլէմիշ տիր։ Շէհր ի մէղքիւրատ զիյարէթճիլէրատէն միւրէքքէպ 'ազիմ պիր իղտիհամըն հաղըր պուլունմըչ օլմասը չիւպհէտէն միւսթաղնի իտէ տէ, չիմտիյէ գատար չէհր այինէ տա՛իր պիր կէօնէ մա՛ւիմթ ախզ էյլէմէմիշիզ տիր։

Եէվմի մէղքիւրատ նամընա հիւրմէթէն օլ գատար չէնկիքլեր իճրա օլունան Ճէն. Վաչինկթըն կէրէք ֆէզա՛իլ ի ախլազիյէսի կէրէք էյլիյէթ վէ ֆէթհանէթի ճիւնէթիյլէ վաթանտաչլարընըն նազարընտա զայէթ 'ազիմ զըյմէթի հա՛իզ տիր։ Միւշարիւէյհ էյի պիր ճէնէրալ իտիյատ տէ, պէօյիւք պիր ճէնէրալ տէյիլ իտի, վէ Ինկիլիթէրրայա գարչը օլան վէ ուզուն միւտաէթ սիւրէն մուհարէպէտ ֆէլաքէթ կիւնիւնտէ ասլա ֆիթհուր կէթիրմէտիյի, վէ մուհարէպէտ էն էտնա 'ասքէրին տիւչար օլտըզը միւնէթթ ու մէչագզաթլարա հիսսէտար օլմազա բաղի օլտըզընատան, 'ազըպէթ զալիպ օլտու։ Վաչինկթըն 1732տէ թէվէլլիւտէ քէնտինին մէսլէք ի 'ասքէրիսինէ, Ամէրիգալըլարըն Ինկիլիզլերին մու՛ավէնէթիյլէ Ֆրանսըլար իլէ վահչի Ամէրիգալըլարա գարչը էթտիքլերի մուհարէպէլէրտէ պաչլատը։ Միւշարիւէյհ 1775տէ իսթիղլալիյէթ մուհարէպէսի պաչլատըզը զէման Ամէրիգա օրտուսընա սէր՛ասքէր թա՛ինին օլունտու, վէ մուհարէպէնինին նիհայէթինէ գատար մէղքիւր մէվզի՛ինտէ գալտը։ Ին ասն մուհարէպէ 1781տէ վուգու՛ պուլտու իսէ տէ, Ինկիլիզ 'ասքէրլերի 1783է գատար Նիւ Եօրգը թախլիյէ վէ թէսլիմ էյլէմէտիլէր, վէ սէնէ ի մէղքիւրէնին Դեկտեմբեր այընատա Վաչինկթընը 'ասքէրլէրէ խիթապէն զայէթ պէլիղնէնէ պիր վէտա՛ նուէթգը իրատ էտէրէք մէ՛մուրիյէթինտէն խաբի՛ֆա էյլէտի։ 'Ատի իչ կիւճ իլէ իղթիղալ էթմէյէ պաչլատը իսէ տէ, 1787տէ թէքրարէն մէմլէքէթի իչինն պիր գանուն ը էսասի թէրթիպ ու թանզիմինէ մէ՛մուր օլան մէճլիսին ա՛զալըզընա ինթիխապ օլունտու։ Զօգճա միւչարիւէյհին նուֆուզը սայէսինտէ թանզիմ էտիլէն գանուն ը էսասի հէփ էյալէթլէր թարաֆընտան գապուլ օլունտու։ Վաչինկթըն պիրինճի տէֆ՛ա օլարագ հէյ՛էթ ի ինթիխապիյէնին իթթիֆագ ը արասընյլէ ըչ՞իս ի ճիւմնուր ինթիխապ վէ թա՛ինին, վէ մէղքիւր միւտաէթի միւնգազի օլարզտա, հագդընտա թէվէճճիւհ ի 'ամմէ էսէրի օլմագ իւղրէ, բիյասէթի աէօրթ սէնէ տահա թէմտիտ օլունտու իսէ տէ, սէքիզ սէնէ պու վէճճիվէ քէնտի վաթանընընա խըտմէթ էյլէտիքտէն ասնկրա, իւչիւնճիւ տէֆ՛ա ճիւմնուրիյէթ րիյասէթինէ ինթիխապ օլունտուզտա գապուլտատ իմթինա՛ էյլէտի։ Միւշարիւէյհ 1799 սէնէսի Դեկտեմբեր 14տէ վէֆգաթ էյլէտիյինտէն, մէ՛մուրիյէթտէն չէքիլմէսինտէն ասնկրա չօգ եաշամընըշ տըր։

Ամէրիգա ճիւմնուրիյէթինին հին ի թէչէքքիւլինտէն պէրու թամմ եիւզ սէնէ միւրուր էյլէմիշ տիր։ Մուհարէպէնինին խիթամընտա մէմլէքէթ 13 միւսթագիլ էյալէթլէրտէն 'իպարէթ իտիյինտէն, անլէրին պիր հիւքիւմէթ թահթընտա պիրլէչէճէքլերինի, վէ պու միւմքին օլտըզը հալտէ, հիւքիւմէթ ի մէղքիւրէնին ուսուլը նէ օլաճաղընը հիչ գիմսէ ադաէմճէ թա՛ինին էտէմէզ իտի։ Ճիւմնուրիյէթին թէ՞սիսինի մու՛այէնէ սուրէթտէ իչ՛ար էտէն գանուն ը էսասի 1787տէ թանզիմ ու թէրթիպ էտիլտի իսէ տէ, 1789 սէնէսինէ գատար էյալէթլէրին էքսէրի թարաֆընտան թաստիգ օլունմամըշ իտի։ Ճիւմնուրիյէթին քէնտի մէվճուտիյէթինին եիւզ սէնէլիք միւտաէթինտէ կէօսթէրտիյի թէրագզը պէչգի տինտա թարիխինտէ էմտալըզ տըր։ Վաչինկթընըն ըչ՞իս ի ճիւմնուր ինթիխապ օլունտուզը զէման թահթ ը հիւքիւմէթինտէ պուլունան արաղինին մէսահէ ի սաթհիյէսի 827,844 միւրէպպա՛ միլտէն 'իպարէթ օլտըզը հալտէ, մէհէքէթէն չիմտիքի մէսահէ ի սաթհիյէսի, Ֆրանսա վէ Բուսիատան սաթուն ալընան արաղի, Մէքսիգօ իլէ օլան մուհարէպէ, վէ Ինկիլիթէրրա իլէ Իսփանիա իլէ 'ագա էտիլէն մու՛ահէտլէր վասըթասըլէ թէվսի՛ էտիմիշ օլարագ, 3,557,000 միւրէպպա՛ միլէ պալիզ օլմուշ տըր։ Վաչինկթընըն ըչ՞իս ի ճիւմնուր ինթիխապ օլունմասընատան պիր սէնէ սոնկրա իճրա օլունան թահրիր ի նուֆուսա կէօրէ, էհալինին սայըսը 4 միլեոնտան պիր աղ էքսիք իտի։ Կէլէճէք սէնէ իճրա օլունաճագ թահրիր ի նուֆուս ագալլ 65 միլեոն էհալինին մէվճուտիյէթինի իսպաթ էյլէյէճէք տիր։ Սէրվէթ խուսուսընտա օլան թէրագզը համթա պունատան տահա պէօյիւք տիր։ Միւթթէհիտ ի Ամէրիգա էհալիսի չու կէլէճէք եիւզ սէնէ զարքընտա ճիւմնուրիյէթէ նէյէր վագը՛ օլաճաղընա ակհահ օլմազը արզու էթմէքտէ տիր։ Անլէրին ի՛թթիֆագընճա, միւտաէթ ի մէղքիւրէնին սէլամէթ վէ սա՛ատէթ տէվրի օլաճաղընա իւմիտ էթմէյէ պէօյիւք սէպէպ վար սըր։ Շու կէչէն եիւզ սէնէ միւտաէթլինտէ վահչի Ամէրիգալը գապիլէլէրլէ պիր թազըմ ուֆագ թէֆէք մուհարէպէլէրտէն պաչգա, Ինկիլթէրրայա գարչը 1812—1815է գատար տէվամ էտէն, Մէքսիգօյա գարչը օլան վէ 1846—1848է գատար սիւրէն, վէ 1861—1865է գատար տէվամ էտէն տահիլի մուհարէպէլէր վուգու՛ պուլտու։ Մէմլէքէթ էլ ան զուհուրը մէչհուզ օլան հիչ պիր մուհարէպէտէն ռօլայը էնտիչէտ օլմատըզը կիպի, քէնտինին մէվզի՛ի սէպէպիյէ պու ճիհէթտէն օլան գօրգուտան տահի ազատ տիր։ Պա՛զըլարըն իտտի՛ատընա, Միւթթէհիտ ի Ամէրիգա սա՛իր տիւվէլ ի մու՛ազզամա միսիլլիւ պէօյիւք պիր օրտույը սիլահպէտ հըգզ էթմէյէ մէճպուր օլմատըզընատան, տիւնեատա էն գուվվէթլի պահրի պիր տէվլէթ մէվզի՛ինի իհրազ էթմէյէ գատիր տիր, վէ հէր նէ գատար էլ եէվմ անըն գուվվէ ի պահրիյէսի նիսպէթէն ուֆագ իսէ տէ, 'ալէտտէվամ թէզեիա էտիլմէքտէ օլտըզընատան, 'ազըպէթ պու մէվզի՛ե վասըլ օլաճաղը իհթիմալէն պա՛իտ տէյլէ տիր։

Իսթանպօլտա մուգիմ Ամէրիգալըլարըն լայը պիր զըմը Սալը կիւնիւ էօյլէտէն տէօրթ սա՛աթ սոնկրա պիր բուհանի խըտմէթ իճրասը պապընտա թէճէմմի՛ էյլէտիլէր։ Մէղքիւր թէճէմմի՛տէ Ամէրիգա սէֆիրի իլէ մատամսը վէ Ամէրիգա գօլէճլէրինտէն պէրինին ըչ՞իսի հաղըր պուլունմըչլար տըր։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ճէն. Պուլանժէյին Լօնտրատա բէսմի գապուլը միւմանիլէյհէ պա՛իս ի իֆթիխար օլաճագ սուրէթտէ իտի։ Թրէյնին մուվասէլէթինտէն ագատմ պէօյիւք պիր գալապալըգ թէճէմմի՛ե էթմիչ օլտըզընատան, հիւքիւմէթ մէ՛մուրլարը մէվզըֆտէ պիր սագաթլըդ վուգու՛ընըն էօնինինե ալմագ իւղրէ սէտտելը իդամէսինէ մէճպուր օլտուլար։ Ճէնէրալ տէմիր եօլու 'արապասընատան էնտիյի սըրատա էհալի չավիգալարընը սալլայարագ «Եաչասըն Պուլանժէ» նիտա էյլէմիլէր տիր։ Միւմանիլէյհ 'կիւճպէլա քէնտինինի պէգլէյէն 'արապայա կիտէ պիլմիչ, վէ հօթէլէ միւթեվէճճիհէն հարաքէթ էթտիյի սըրատա սօգագլարտաքի խալգ «Եաչասըն Պուլանժէ» նիտասընը թէքրար էյլէմիլէր տիր։ Սընէնդօզըն պէյասընընճա, մատամ քի Ճէնէրալ Ինկիլթէրրայա կէլմիչ տիր, միւմանիլէյհէ հիւսն ի մու՛ամմէլէ կէօսթէրիլմէսի մէ՛մուլ իսէ տէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի 'ալէյհինէ իֆսատաթ գասընտա պուլունտուզը հալտէ, պաչգա պիր մահալէ կիթմէսի լազըմ կէլէճէյինի իլանտար էյլէմիչ տիր։ Թայդ տէյօր քի, «Ճէնէրալ թէվֆոսը վասըթասըյլէ 'ալէմէ մա՛լիւմ օլտըզը սէպէպլէ Լօնտրատա խայը մաղհար ը րի՛այէթ օլաճագ իսէ տէ, էյլէր Ինկիլթէրրայա կէլմէսէ իտի, էքսէր Ինկիլիզլէր տահա զիյատէ մէճպուն օլուրլար իտի։» Ճէնէրալը զիյարէթի էտէնէլէրտէն պիրի տախի Լօրտ Բէնտոլֆ Չըրչիլ իտի։ Պուլանժէյին ախզ էթտիյի տա՛վէթնամէլէր օլ գատար չօգ տըր քի, միւմանիլէյհին տէ պէյան էթտիյի իւղրէ, հէր ագչամ տէօրթ պէչ տէֆ՛ա թա՛ամ էտէ-

մէյճէյինատէն, էքսէրինի բէտտ էթմէյէ մէճ-պուր օլաճագ տըր։ Միւմախիլէյն կէլէճէք Հոկտեմբեր այընա գատար քէնտի թարաֆ-տարլարը իւղէրինտէքի նուֆուզընը զայպ էյլէմէյէճէյինի իտտի'ա էթմէքտէ տիր։

—Իւմիտ օլընտըղը իւղրէ, Տանիմբէա նամ վափօրընն եօլճու վէ թա՛իֆէլէրի գուրթա-րըլմըլար իսէ տէ, էչելարընըն ճիւմլէսի ղայ' օլմուշ տըր։ Ապրիլ 4տէ վափօր Նիւ Ֆաունտլէնտատէն թագրիպէն 800 միլ մէսա-ֆէյէտէ ադաթլանըղ գուլլանըլմազ պիր հա-լէ կէլմի։ Ֆէրտասը կիւն Մէ՜՜ր նամ ինկիլիզ վափօրը անլէրէ բաար կէլիպ, չիտ-տէթլէ էսէն բիւզկեարա բաղմէն, անլէրին ճիւմլէսինի տախի գուրթարտը։ Մէ՜՜ր-չէտէ անճագ 20 եօլճու իչիւն եէր օլտըրընտան, գուրթարըլմըղ 700ի միւթէճավիզ եօլճուլա-րա եէր էթմէք իւղրէ եիւքիւն պիր գըմը տէրեայա աթըլտը։ Մէ՜՜ր օրայա էն հա-զըն պուլունան Ազօր ատալարընա կիտէրէք, գուրթարըլմըղ օլան քիւմէլէրին թագրիպէն նըսֆընը գարայա չըգարտը, վէ մապադի գա-լան զըսմընը Ֆիլատէլֆիայա կէօթիւրտիւ։

—Ֆիլէմէնք Դրալընըն անվալ ը սըհհիյէսի-նին ֆէնալաչմասընա տա՛իր կէչէն հաֆթա նէչր էյլէմիչ օլտըղըմըղ խապէր Պէրլինտէն վարիտ օլմուշ պիր թէլէկրաֆնամէտէն ա-լընմըղ իտի իսէ տէ, ասնկրա եանկըղ օլ-տըղը թէպէյիւն էյլէմիչ տիր։ Միւչարիւ-լէյհ կիթաիքճէ իֆագաթ պուլմազտա տըր։

—Ապրիլ 22տէ վիէննատա պիր գույումճը սէրկիսի քիւչատ օլունմըղ օլուպ, բիվա-յէթէ նազարէն, չիմտիյէ գատար 'ումումի թա-րաֆընտան կէօրիւլէ կէլէնլէրտէն զիյատէ դըյմէթտար վէ թարիխճէ հաիլ ի էչէմմիյէթ միւճէվվէրաթը հավի տիր։ Միւճէվվէրաթըն քեաֆֆէսի տէյիլ իսէ, սայքի գըսմը ա'զա-մը Ա.վաթրիա—Մաճարիսթանընն մէչհուր ֆա-միլիալարընա 'ա՛իտ տիր։

—Տիվան ը 'ալի ի 'ատալինին թէֆթիչ գօ-միթէսի քէնտի թէտգիգաթընը զայէթ խա-ֆիլ սուրէթտէ իճրա էթմէքտէ տիր։ Րիվա-յէթէ նազարէն, բէ՛խ ի ճիւմհուր օլտըղը հալտէ իճրասընը թէ՛ահհիւտ էթտիյի պա՛ղը վա՛տալտա պիկնա՛էն ճէնէրալըն իքի զաթատան ադչէ ախղ էյլէմիչ օլտըղընը միւչ'իր իքի վարագա պուլունմըղ տըր։

—Ալասդատա ավճըլըգ էթմէքտէ պուլըն-մըղ օլան Ինկլիզ Լօրտ Լօնստաէյլին պէյանընը-ճա, միւչարիւէյհ կէրէք սույընըն միգտարը վէ կէրէք հիւքսէքլիյի ճիհէթիյէ Նիակա-բայա Ջո՛իգ օլան պիր չէլլալէ քէչֆ էյլէ-միչ տիր։ Միւչարիւէյհ մա'իյէթինտէ պուս-լունան գաֆիլէ Սանթիկրատա միղանընճա սօ-ղուղ սըֆընրտան 60° ատրէճէ աչաղըյը իչ'ար էյլէտիյինտէն, խայլը մէչաղդաթ չէքմիչ տիր։ վէ էնտա ի սէյյահաթընտատա 280 վահչի Ամէ-րիգալըլարընն սօղուգտան թէլէֆ օլմուշ ի-տիքլէրինի կէօրմիւշ տիր։

—Պուննտան պիր դաչ հաֆթա մուդատտէմ իղմիր Մէթրէփօլիտի Պօրիէնիօսընն Ամինա սէրվիսգօփօսլըղընա լինթիխազ օլունտըղընը խապէր վերմիչ, վէ ղաղէթալար միւամիլէյհին մէ՜մուրիյէթ ի մէղբիւրէյի գապուլ էթտիյի-նի իխպար էյլէտիքլէրինտէն, մէս՜էլէնին թէսվիյէ օլունտըղընը զանն էյլէմիչ իտիք։ Ամինատան Ապրիլ 29 թարիխիյէ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, Գօ-րէնթ Սէրվիսգօփօսընըն Ամինա Մէթրէ-փօլիտանիկինէ թա'նինի էհալինին պիր մի-թինկնտատ լութխղամ էտիլիպ, Սինօա իլէ հիւ-քիւմէթ նէզտինտ պուս խուսուսատա չալըշ-մագ իւղրէ պիր գոմիսիօն թա'նին օլունմըղ տըր։

—Շիմտիյէ գատար Միւթթէհիտէ ի Ամէ-րիգա հիւքիւմէթի թարաֆընտան եապանի Ամերիգալըլարա մախսուս վէ միւնհասըր գը-լընմըղ օլան Օգլահամա նահիյէսի բէ՛իս ի ճիւմհուր Հարրիսինըն պիր էմրնամէսինէ թէվֆիգէն մուհաճիրլերէ քիչատ օլունմըղ տըր։ Նահիյէ հէր պիրի 640 տէօնիւմ-տէն իպարէթ 12,800 չիֆթիլիքլերի հավի օ-լուպ, Ապրիլին 23իւնտէ էօյլէնտէն սօնկրա հէր քիմ պու չիֆթիլիքլերի իւք տէֆ'ա իչ-ղալ էտերսէ, փէք միւսա'իտ չարթլարէք ա-նընն մալը օլաճագ իտի։ Թագրիպէն 30,000 վէ պիր բիվայէթէ կէօրէ 100,000 մուհա-ճիր հուտուտա պօյունտա պէքլէմէքտէ իտի, վէ մու'այյէն սա'աթ եադպայընճա թօփրաղը թէ՛մին էթմէք իւղրէ չիտտէթլէ պիր եիւ-րիյիչ վուգուտ' պուլտու։ Հուտուտա պօ-յունտա իգամէ օլունմըղ 'ասքէրլէրէ հուտու-տա կէլէնլէրին սիլահլարընը ալմալարընա րազմէն, թապ'էն խայը գարըչըգլըդ վէ գան տէօքիւլմէսի վուգուտ' պուլմըղ տըր։ Ֆէր-տասը կիւնիւն աղչամընա գատար պիր չէհր պինա, պիր չէհր էմրնի ինթիխապ, վէ պիր պանգա թէ՛սիս օլունտարագ, պիր ղաղէթա նէչր էտիլմէյէ պաչլանմըղ իսէ տէ, մու'ախխէրէն մուհաճիրլերին չէհրին թէ՛սիսի խու-սուսընտաքի փլանլարը պօչա չըգմըղ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պուննտան իքի հաֆթա մուդատտէմ էրզ-րում միւթէվէլլիճիհէն հարաքէթ էթմիչ օ-լան փօսթա Թրապզօնտան պիր սա'աթ գա-տար ուղաղլաչտըգտա, իւսթ թարաֆտան կէլէն պիր թօփրագ եըղընը փօսթա 'արա-պասընը աչաղը թարաֆտա օլան ըրմաղա եուվարլամըղ, վէ տէրհալ թաթար 'Ալի ա-ղանընն էօլիւմիւնիւ մուճիպ օլմուշ տըր։ Սիւրիւճիւ իլէ աթը մուհաֆըղլար գաղա-ատան գուրթուլմըղլար տըր։

—Ջէվդէթն պէյանընա նազարէն, Ֆրանթ նէհրի ճօչարագ մէճրասը պօյունճա սէվահի-լինտէքի թարլալարը սուլարա ղարգ էյլէմիչ իսէ տէ, պիր կէօնիչ խասարաթ վուգուտ' պուլ-մամըղ տըր։

—Փազար էրթէսի կիւնիւ Ֆրանսա սէֆի-րի Գօնթ տը Մօնթէպէլլօյա իքրամէն պիր ղնյաֆէթ ի սէնիյէ քէչիտէ օլունմըղ տըր։

—Սալի կիւնիւ Սօֆիատա մէչհուր Րիլօ էչղիյա պէօլիսյունիւն մուհաքէմէսինէ պաչ-լանմըղ տըր։ Էչղիյա պէօլիսիւ նէտի քիչիտէն միւրէքքէպ օլուպ, անլէրին վասըթասըյէ իչքէնճէ չէքէնլէր 80 քիչի տիր քի, պուն-լարտան իւչիւ գաթլ օլունմըղ տըր։ Տաղա աչըրմըղ օլտըղլարը քիմճէլէրտէն ախղ էյլէ-տիքլէրի մէպալիղին նէքիւնիւ 200,000 ֆը-րանգը թէճավուզ էթմէքտէ տիր։

—Մայիս այընըն եվասիթինէ տօղրու փր-ըննա Ֆէրտինանտ մա'իյէթինտէ հէյ'էթ ի միւ-տիրան պուլունտըղը հալտէ Եամպօլուա պիլ'ազիմէ, չէհր ի մէղբիւրէյն Պուրկազա գատար ինչա վէ թէմմուտ եաիլէճէք տիր։ Գաղըլաճագ օլան թօփրաղա իլք գադմայը պիզ զաթ միչարիւէյհ վուրաճագ տըր։

—Իէնիճէն Կազէթին իսթիխպարընճա, Իս-քէնտէրիյէ լիմանընը տէրինլէթմէք իմթի-յաղը 66,000 լիրա ախղ էտճէք պիր ինկլիզ չիրքէթինէ իհալէ օլունտաճագ, վէ չիրքէթ ի մէղբիւրէ իչի սէյնէ իսթեամ պուլմազտան պիթիրէճէք տիր։ Մէղբիւր թէչէպպիւսիւն մէսաբիճաթը հիւքիւմէթ ի Մըսրիյէ իլէ վա-փօր սահիպլէրի թարաֆլարընտան միւթէ-ասիլիյէն թէ՛սիյէ օլունտաճագ տըր։ Վափօր սահիպլէրի քէնտի հիսսէլէրինի լիմանա կի-րէն վափօրլար իւղէրինէ թարհ օլունան բէտ ու վէրկի վասըթասըյէ թէ՛սիյէ էտէճէք-լէր տիր։

—Փարիս վէ Իսթանպօլ արասընտա իչլէ-յէն տէմիր եօլունտա 'ալէլ 'ումում էչեա ի թիւճճարիյէնին իւճրէթի ի նագլիյէլերինի միւ-պէյնի պիր թարիճա հաղըրլամագ իւղրէ իճթիմա' էտէն գօնֆէրանսըն միւզաքէրաթը սալը կիւնիւ իսթիմա պուլուպ, վէքիլլէր քէն-տի վաթանլարընա 'ավտէթ էյլէմիչլէր տիր։ Պուլղարիսթան իլէ Մէհմէլիք ի Շահանէ արասընտա նագլ օլունճագ պուղտայընն իւճրէթի ի նագլիյէսի մէս՜էլէսի միւսթէճանա օլարագ սա՜իր քեաֆֆէ ի մէս՜էլէլեր խու-սուսընտա վէքիլլէր արասընտա մուվաֆա-գաթ հասըլ օլմուշ տըր։ Զէկա՜իրին իւճ-րէթի ի նագլիյէսինէ տա՜իր միւզաքէրաթ ճէ-րէյան էթմէքտէ տիր։

—Հավատիսին գըլլէթի սըրասընտա չէհ-րիմիղ ղաղէթալարը, Պիթլիս ղաղէթասըն-տան 'նագլ օլունան աթի իւզ զիքր հիքեայէ իլէ քէնտի գարիլէրինի էյլէնտիրմէքտէ տիր-լէր։

«Իչ քիչի եօլճուլըղտէ Պուլանըղ թարաֆ-լարընա կիտէրլեր իքէն, վան կէօլիւ սահի-լինտէ քեա՜ին Ախլաթ նամ մահալտէ թէ-վէգգօֆիլէ անլէրտէն պիրիսի ապտէսթ ալ-մազ իւզրէ տէնիղ քէնտարընա կիտիպ, պիր ազ տէնիղին իչինէ կիրէր կիրմէզ հայվա-նաթ ը պահրիյէտէն պիրի տէր հալ այաղընա սարըլըպ քէնտիսինի տէնիղէ չէքմէյէ պաչ-լամըղ իսէ տէ, բէֆիդլերի մէրգուսըն ֆէր-հաարընը իչիտէրէք եէթիչիպ հէմ անը հէմ տէ ճանվէրի գարայա չըգարմըշլար։ Պըչագ-լէ հարալանըպ սօփալար իլէ տարպ օլուն-մասընա բաղմէն ճանսավար մէրգուսըն այա-ղընը թէրք էյլէմէտիյինտէն, մէրգուսըն բէ-ֆիդլերի ճանվէրին չէնեյլերի ալթընտա պիր աթէչ եադմըշլար։ Սթէչ թէ՛սիրինի կէօս-թէրիր կէօսթէրմէզ, հայվան ֆէվգ էլ 'ատէ պիր հէյպէթ վէ գուվվէթլէ 40 արշըն եիւք-սէքլիյէ գատար հավայա ֆըրլայըպ վէ այա-ղընը ըսըրմըշ, վէ գափլամըշ օլտըղը ատէմի տէ պէրապէր կէօթիւրէրէք պա՛տէհու տէ-նիղէ էնմիչ տիր։ Սինամպօլ ղաղէթասը քէն-տինին Պիթլիս ըէֆիդլինէ տէհչէթլի ճանվէ-րին իամինի պիլէ պէյան էտէ պիլէճէյինի իտ-տի՛ա էթմէքտէ տիր։ Մէղբիւր ճանվէրին իամի գանատը էչէք իմիչ։

—Մէղբիւպ ի հարպիյէ ի Շահանէյնին գա-փուճըլըղը իսրտմէթինտէ պուլունմըղ օլան Ղազի Հիւսէյին Պապա, Թիւրք ղաղէթալարը-նըն պէյանընա նազարէն, 125 եաչընտա օլ-տըղը հալտէ, պու տէֆ'ա վէֆաթ էյլէմիչ տիր։ Ուղուն միւսաֆէթ խրտմէթ ի 'ասքէ-րիյէտէ պուլունմասընա միւքեաֆաթէն զիքր օլունան մէ՜մուրիյէթէ ճէտտ ի էմճէա ի հազ-րէթ ի Շէհրիյարի «Սուլթան Մահմուտ Խան» հազրէթլէրի թարաֆընտան նասպ ու թա'ինի, վէ միւտտէթ ի մէտիտ Եէնիչէրի սիլքինտէ պուլունմըղ օլտըղընտան, վէքէ իսթիյար ի-տիյի չիւպհէսիզ միւսթաղնի տիր։

ԱԳԶԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Ապրիլ 22/4, 1889

Էս. ու.[գուփ.քեսլմէ] 18 39 | Ր.Տ. եօլ սէհմ. 65 25
Թասֆիյէ ի Տիւ. Գայմ. 9 30 | Իսթիդր.Տախ. 46

ԱԳԶԻ ՖԻՑԱԹԸ, լիրա Օսմ. 100 ղրչտան

Մէճիտիյէ	108 31	Փօլ	90 20
Մէճթալիք	102	Նափօլէօն	87 27
Պեշլիք	104 10	Գրիմիչ	51 20
Ալթընըգ	104 10	Լիրա Ինկլիզ	110 22

Մահէթ գաիմէ 8 52

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ.

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱՅԱՏՐՆՏԱ ԹԱՊ' ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏՂՊ

Ֆինճանճըլար եօզուղը Ամերիգան խան